Byens stolthed

Förord till den elektroniska utgåvan

Under arbete...

Gustav Wied 679316

BYENS STOLTHED

Komedie i fem Al<ter.

GYLDENDALSKE BOGHANDEL NORDISK FORLAG KØBENHAVN OG KRISTIANIA<BYENS STOLTHEDOversættelse til tysk af Frøken Ida Anders.BYENS STOLTHED

KOMEDIE I FEM AKTER

AF

GUSTAV WIED

GYLDENDALSKE BOGHANDEL NORDISK FORLAG

KØBENHAVN OG KRISTIANIA 19041'679310'

AS' OH, L r-, \ O <

1 ILD.-.N ^-*'-1 MU»7 fWftØ

i tu a ^

•• • •• • • •• ••

• • •• • •• • •• •

• •••• •••

• • • • • •-! # ••• • •

• • • • * •• ••• ••

....

• •*•••••

FR. BAGGES BOGTRYKKERI - KØBENHAVN

/Hans Fjordby, Maler.

Madam Bertelsen, hans Plejemoder. O. C. KReYER, Konsul.

Adelgundb, hans Kone.

Solskin) ^

minorcaj deres Døtre-Line, Stuepige. * * “ V V*

Klinge, Provst. , j ^ -

Langballe, Kapellan.

Stød, Borgmester.

Sønnicksen, Redaktør. ! v. Schinkel, Baron, Trafikassistent. Bømler, Glarmester.

Møller, Trafikelev.

Lorentzen, Stiftsfysikus.

Busse, Fuldmægtig hos Konsulen. Mølmark, cand. jur.

Lieberkind, Cirkusdirektør.

Bianca, hans Kone.

Stella Weber, deres Plejedatter. Lucifer.

Provstinden.

Borgmesterinden.Fru Adjunkt Hansen.

Fru Postmester Sørensen.

Fru Manufakturhandler Petersen.

En Udraaber.

Born.

En blind Mand.

En Lirekassemand.

En Opvarter.

En Opvadskningspige.

En Portor.

Jærnbanefunktionærer. Rejsende. Markedsgæster. Folk fra By og Land.

Handlingen foregaar i den rare, lille, danske Købstad Fjordby. 1ste Akt: Fjordby Jærnbanestation.

2den „ : Hos Hans Fjordby i Voldhuset.

3dje „ : Markedspladsen ved Tolderporten.

4de w : I Konsulens Villa.

... ;:'*IV4dhuset.

C a • « m • • t * *FØRSTE AKT.

Fjordby Jærnbanestation: Første og anden Klasses Ventesal. — I Baggrunden Vinduer og Glasdøre ud til Perronen, der er overdækket med Glastag. — Til hejre ned mod Forgrunden Dør ud til Forhallen; ned mod Baggrunden Dør til Restaurationen. — Til venstre ned mod Forgrunden to Fag Vinduer ud mod Stationspladsen; ned mod Baggrunden en Dør med Paamaling Dameværelse. — Læderbetrukne Sofaer og Stole. Bænk til Bagagen. Divanbord med Vandstel. Stort Pillespejl mellem Vinduerne.

Formiddag i August. —

Et Lokaltog er i Færd med at afgaa. — Som Tæppet gaar op, ringes der anden Gang. — Ude paa Perronen ses Trafikassistent, Baron v. Schinckel, at give sine Ordrer. — Folk stiger ind i Kupeerne. — Dragere iler af Sted med Gods, Cycler og Barnevogne. — Fra Forhallen, Restaurationen og Dameværelset skynder forsinkede Rejsende sig gennem Ventesalen ud paa Perronen, hvor de af Konduktørerne stoppes ind i Kupeerne.

— Dørene smækkes i. v. Schinckel slaar op med Haanden. Togføreren fløjter. Lokomotivet piber. Toget ruller bort. Der viftes med Lommeklæder. —

Perronen tømmes. Folk gaar gennem Ventesalen og bort. Ved Udgangen til Forhallen afleverer de deres Perronbilletter til en Dørvogter.

Gustav Wied: Byens Stolthed. 1V. SCHINCKEL

ind fra Perronen. — Han er blond, hej, fedladen; godt op i trediverne. — Han er klædt i Statsbanernes Uniform med hvid Vest, snevre graa Benklæder og Knirkestavler. — Tarrer Svederemmen i sin Kasket med et broget Silkelommeklæde, som han haler frem af venstre Haands Manchet.

En Portør

lukker Glasdørene.

V. SCHINCKEL

De tre Sildekasser skal sættes til Side, Jensen; vi faar ikke Plads før med Tog 43.

Portøren

Vel, Hr. Baroni . . . Ved Hr. Baronen, at der kommer Cirkus til Byen i Dag?

v. Schinckel

svarer ikke; men ser Manden bort gennem Døren. — Sætter Kasketten paa og stiller sig hen foran Spejlet og fiksér paa Skæg og Slips.

Glarmester Bømler

stikker sit Ræveansigt ind fra Forhallen. Da han ser v. Schinckel, kommer han helt ind. — Han er en skrutrygget, halvgammel Mandsperson med en vissen Højre-Arm. — Hilser servilt-fortroligt.

Goddag, Hr. Baron . . . Vel opstanden? v. Schinckel

ilde berørt.

Goddag Bømler ... De ønsker?

BøMLER

Der skal nok være klinket et Par Ruder?

v. Schinckel Aa, det er bare inde i tredje Klasses Ventesal.

Bømler

Af de store?V. SCHINCKEL

Nej; det er vist kun af de øverste.

BøMLER

Sgu kedeligt! . . . (Ydmygt:) Forlad os vor Synd! . . . Jeg mener: det er Staten, der betaler, hi, hi!

— Maa jeg se Aastedet?

Værsgod.

v. Schinckel

peger mod Perronen.

BøMLER ud paa Perronen.

v. Schinckel

gaber og polerer Negle.

BøMLER

tilbage; ind.

Ja, det var kun to af de øverste . . . Det er mejet underligt, men jeg synes, det maa være langt nemmere at slaa de nederste i Stykker . . . men det har altsaa ikke været Guds Vilje dennegang . . . Haster det?

v. Schinckel

Ja.

BøMLER

Skal blive indsat straks efter Middag.

Pause.

BøMLER

Med Tilladelse Hr. Baron, hvorfor flagrer Banen ikke? . . . og en Smule Grønt hist og hér?

i*

*v. Schinckel Flager? Hvorfor Fanden skulde vi flage?

BøMLER

Naa Baronen véd ikke, hæ . . . Jo, Dags Dato er det, at „Byens Stolthed", Hans Nielsen Fjordby, vender tilbage til den hjemlige Arne efter tolv Aars Ophold i Paris derovre i Frankrig.

v. Schinckel Saa-e? Ja, det kender jeg ikke noget til.

BøMLER

Nej, Baronen har jo ganske vist ikke beæret Byen her ret længe med Deres behagelige Nærværelse . . . men dog næsten et Par Aar, saa . . .

v. Schinckel Er det ham, Maleren?

BøMLER

Ja, Byens Plejesøn, ja . . . (Haler en Avis op at Lommen.) Har Baronen virkelig ikke læst den storartede Nekrolog, der staar om ham i Avisen i Dag?

v. Shlinckel Er Manden da død?

Bømler

pikeret.

Død? Nej saagu . . . tilgiv! ... er han da spillevende! Hvad skulde han være død for! . . . Har Baronen ikke læst det?v. Schinckel Jeg læser kun Hovedstadsbladene!

BøMLER

breder Avisen ud.

Tillader De, at jeg . . .

v. Schinckel Ja værsgod; hvis det kan more Dem.

BøMLER Her staar det: (Læser.)

Fjordby—Paris.

To Kunstcentrer.

Kor tolv Aar siden forlod en fattig og ukendt lille Dreng vor kære By; og i Dag vender han tilbage, rig paa Guld og Berømmelse.

Støttet af højhjertede Velgørere, blandt hvilke vi særlig nævner Hr. Konsul C. O. Krøyer, var det lykkedes det forældreløse Barn at gennemgaa vort kongelige Akademi for de skønne Kunster i København. Han havde tidlig vist Talent for Tegning; men stod ene. Da traadte et Udvalg af denne Bys Borgere med Konsul Krøyer og Provst Klinge i Spidsen sammen; han blev sendt til Hovedstaden, hvor hans herlige Talent udfoldede sig mere og mere. Han erholdt den store Guldmedalje og drog paa Langfærd. I Paris studerede han under de bedste Mestre og vakte stor Opsigt baade blandt sine Standsfæller og Publikum. Han belønnedes gentagne Gange med Grand prix paa Salonen. Navnet Hans Fjordby er nu kendt af hele det

tciviliserede Europa. Og hvis er dette Navn: Fjordby? Det er vort Navn, det er Byens Navn, vor kære, lille, beskedne Bys Navn! Det har han gjort berømt med sit eget! Og vi tager derfor ikke i Betænkning at kalde ham Byens Stolthed; thi det er han og vil han altid være. Og idet vi byder vort berømte Bysbarn et hjerteligt Velkommen tilbage til de hjemlige Tomter, opfordrer vi herved Fjordbys saavel Herrer som Damer til at give Møde i Dag ved Iltoget 1133, at vi alle kan vise den store Kunstner, at den lille By ikke har glemt ham, lige saa lidt som han den!

Gid han maa finde den uforandret som i sin Ungdoms gyldne Aar!

Velkommen tilbage lille Hans!

(Lader beundrende Avisen synke.) Hva*, Hr. Baron! Saadan

bliver der vist aldrig skrevet om en af vos! . . . Men lader vos være ydmyge!

v. Schinckel

Hæ den Klatmaler! Det er ogsaa noget at blæse op om!

Bømler

folder pietetsfuldt Avisen sammen.

Han har gentagne Gange faaet Gran priks paa Salonen i Paris, Hr. Baron!

v. Schinckel

Mig komplet ligegyldigt!

Bømler

nærmere.

Tillader De, at jeg udtaler mig . . . ? Baronenskulde ikke tage saa let paa den Sag . .. Hovmod staar. . . UndskyldI . . . paa Faldt

v. Schinckel

Hr. Glarmesteren mener . . . ?

Bømler

pikeret

Hr. Baronen skulde ikke haane de Smaa i Samfundet ... De kan ofte ved Guds Bistand støtte og hjælpe de Store .. .

v. Schinckel

forvirret.

Jeg ... ja ... ja .. . Det skulde ikke være nogen Fornærmelse . . .

Bømler

Nej, det har Hr. Baronen jo heller ingen Grund til .. . Men det var det, jeg vilde tillade mig at sige, at Hans

Fjordby kunde blive Dem en farlig Konkurrent til den lille Frøken Krøyers Hjerte, Hr. Baron ... og Penge! ... Ja, jeg tillader mig ogsaa at berøre det sidste, for Penge kan dog undertiden være af en vis Værdi, selv for en Adelsmand.

v. Schinckel

me<i Selvfølelse.

Frøken Solskin og jeg . . . naar jeg vil, saa . . .

Bømler

Maa jeg tillade mig at udtale mig... Da Hans Fjordby for tolv Aar siden forlod sin Fødeby, var han yderst forelsket i Frøken Solskin ... hele Byen vidste det; men Frøkenen vilde ikke vide af hamat sige . . . naturligvis: en fattig Dreng, som hendes Fader understøttede . . . Men nu, Hr. Baron, da Hans vender tilbage bedækket med Hæder og udenlandske Medaljer ... og rimeligvis ogsaa med Formue . . . hans Billeder skal være solgt til svimlende Priser dernede i Paris i Frankrig . . . saa maaske Frøkenen .. . Guds Veje er uransagelige . . . v. Schinckel

Jeg er ikke bange for den Konkurrence, kære Hr. Bømler; jeg har mit gamle Navn og min Titel!

BøMLER

Ganske vist, ganske vist . . . ellers var jeg heller aldrig traadt i Forbindelse med Hr. Baronen! . . . Men hvis nu Konsulen staar paa Hans Fjordbys Side? Og hvorfor skulde han ellers have ladet indrette det flotte Atelier i Villa „Dear Home*?. . . Jeg har selv haft den Ære at lægge Glastaget . . . Atelieret er til Hans Fjordby, Hr. Baron! Og hvorfor skal der være stor Middag paa Villaen i Dag . . .? For Hans Fjordbys Skyld, Hr. Baron! ... Og hvorfor holder Konsulens nye engelske Landauer i dette salige Øjeblik forspændt i hans Gaard i Ahlgade . . .? For at hente Hans Fjordby hjem til „Dear Home", Hr. Baron . . . med lltoget ll33. v. Schinckel

urolig.

Tror De, Bømler .. .?

Bømler

Det Vil jeg ta’ Stryknin paa! (Hen til ham og lægger fortrolig sin lamme Haand, ved Hjælp af den raske ditto, op paa Baronens Skulder.v. Schinckel

bort.

Har jeg ikke forbudt Dem at røre mig med den Haand.

Bømler

ler skrattende.

Hæ, hæ, hæ, den gør sa'amæn ingen Skade mere!

. . . Men nu vil jeg altsaa bede Hr. Baronen stramme sig op, at den lille Solskin ikke skal skinne forbi Næsen af vos.

v. Schinckel

pludselig overlegen.

Maa jeg én Gang for alle frabede mig Deres Intimiteter, Hr. Bømler . . . Deres Roden i mit Privatliv!

Bømler

ondt smilende.

Deres Privatliv, Hr. Baron, er jo foreløbig ogsaa en lille Smule mit. . . Men Gudbevares, kan De betale mig de 1600 Kroner, som jeg har haft den . . . „Ære* at laane Dem . . .

v. Schinckel

Mod 30 Procent!

Bømler

Mod 30 Procent, ja . . . Man skal jo aagre med sit lille Pund, staar der! . . . (Højrøstet.) Men jeg sad hjemme hele Dagen i Gaar, Hr. Baron, og ventede paa de forfaldne Renter, og . . .

v. Schinckel

forskrækket.

Hyss, hyss, Mand! De skal naturligvis faa dem, naturligvis!Bømler

Det vil jeg tillade mig at haabe . . . (Lægger atter den lamme Haand paa hans Skulder. Baronen vrider sig.) Tabte

De i Nat paa „Skandinavien"?

v. Schinckel

forfjamsket.

Hvorfra véd De . . .

Bømler Tabte De, spar' jeg?

v. Schinckel

bort.

Ja . . . jeg sad i et fordømt Uheld!

Bømler

venligt.

Kom lidt nærmere her hen, Hr. Baron; De kan

jO ikke lide, at jeg taler højt. (Baronen nærmer sig; og Bømler anbringer igen sin Haand paa hans Skulder.) Nej, nej, Staa

nu rolig! . . . Hvad vil De ogsaa trodse Gud og Lovene for, Hr. Baron? De har jo ingen Held i Spil! . . . Men saa har De det i Kærlighed, staar der! Gift Dem med Konsulens Frøken Solskin, at vi kan komme ud af den Historie . . . Passer det sig for en Mand af Deres Navn og Titel at staa i Gældspost til en Fyr som mig ... til en fattig Fyr som mig? . . . Skal De med til Middagen i Dag? Ja, saa hæng i, Københavner! (Atter hejrøstet.) De maa ta* Dem sammen! De maa træffe en Afgørelse og det lidt snart. De siger jo, at Tøsen vil ha' Dem . . . Fanden skal ta* mig . . . Gud forlade mig min Synd! ... om jeg ellers ikke med Deres Tilladelseskal skaffe Dem Deres Afsked fra Baneetaten paa graat Papir for uordentlig Livsførelse!

v. Schinckel

Hyss, hyss, hyss! Ja, ja, jeg skal . . . (En elektrisk

Klokke ringer ude paa Perronen. Baronen løber hurtig ud.)

Bømler

ler skrattende.

Madam Bertelsen

er kommen ind fra Forhallen. — Hun er en lille, trivelig, godmodig-ud-► seende Kone klædt i sin bedste Stads. Hun har en lille Buket Roser og

et sammenlagt Lommeklæde i Haanden. — Har beskedent sat sig hen i et Hjørne.

Bømler

hen til hende.

Goddag lille Madam Bertelsen! (Rækker den lamme

Haand frem.)

Mdm. Bertelsen

rykker uvilkaarlig tilbage.

Bømler

gnækkende.

Hæ, hæ . . .! Saa De er ogsaa bange for min > Haand ?

Mdm. Bertelsen Ja, jeg er, Bømler . . . jeg si’er det rent ud.

Bømler

Hæ, hæ . . . 1 Naa, med Tilladelse, De er nok den første af Byens Honerasjorusser, der møder frem paa denne Højtidsdag?

Mdm. Bertelsen Ja, skulde jeg ikke være den første, Bømler, hvem skulde saa! Jeg, der har været Drengen iMors Sted, lige siden den Dag Fa’ren døde! . . . Jeg er jo rigt*nok henne hos Konsulens i Anledning af Middagen; men det sa’e jeg til Konsulinden: jeg maa paa Stationen ll33, sa’e jeg! og det indrømmede hun .... Aa, Herregud nu kommer han, Bømler, om lidt! Hvem skulde ha’ sagt det, da han rejste!

Bømler

Nej, Vorherre har sandelig været godt med ham ... Og De, lille Madam, De har da ogsaa stor Del i, at han kom ind paa Kunstens skønne Bane.

Mdm. Bertelsen

Ikke saameget jeg, Bømler, ikke saameget jeg . . . Selvros stinker! Næmen Bertelsen, det er ham, vi skylder det i hans Grav; det var ham, der med sit kunstneriske Øjekast straks saa, hvad der boede i Fingrene af den lille Hans Nielsen og fik presset Konsulen og de andre høje Herrer til at sende ham ind paa Kattemiet.

Bømler

Ja, den salig Bertelsen i Herren var selv meget af en Kunstner.

Mdm. Bertelsen

Nej, der ta’er De nu igen Fejl, Bømler; Bertelsen drev det aldrig videre end til at aadre og marmorere . . . men Øjekastet ha’de han!

Bømler

Jamen jeg mener som Fotograf, lille Madam.Mdm. Bertelsen Ja, som Fotograf var Bertelsen stor, det var han! . . . Der var saamæn ikke det Menneske i Fjordby dengang, der blev forlovet, eller havde Sølvbryllup eller den Slags, uden at Bertelsen maatte ta* dem . . ♦ lige fra Provst Klinge ned til Vægter Reinhardt.

Bømler

Ja, han tog dejligt, Bertelsen . . . det var nu hans Pund! Naar jeg ser paa de to Billeder, han i levende Live tog af mig og min gamle Trillebør derhjemme til Sølvbrylluppet, saa har jeg saamæn for længe siden tilgivet ham, at han gik til Vejrs uden at betale mig det lille Beløb, jeg . . .

Mdm. Bertelsen Det har De saamæn gjort Dem betalt paa mange Maader, Bømler, saa . . .

Bømler

Ja, ja, jeg siger jo heller ikke noget ... Og Utak er Verdens fornemste Løn! . . . Men jeg forstrak ham da, da han var i Nød.

Mdm. Bertelsen Fik De kanske ikke ogsaa alle hans Malerremedier?

Bømler

Jo, jo, jo . . . jeg bebrejder jo heller ingen nogen noget. . . aldeles ikke!Mdm. Bertelsen Og hans Gangklæder tog De til langt under det halve af, hvad jeg kunde ha* faaet hos Marsken-diser Fredriksen! Næ, De har saamæn ikke noget at jamre Dem over. De véd nok, hvad Klokken er paa Domkirken. De gi'er saagunte et Madæble væk uden at faa en Gravensten igen!

Bømler

Saa, saa . .. saa, saa, lille Bertelsen, saa, saa! . .. (P&use.) Naa, glæder De Dem til Markedet i Overmorgen, lille Madam? Skaf vi to Gamle gaa lidt ud paa Grisen sammen?

Mdm. Bertelsen Ja mænd skal jeg paa Grisen, ja; men det bliver som Opvartningsjomfru i Restauratør Hansens Telt.

Bølmer

Saa skal jeg sandelig komme derind og gi' gode Drikkepenge, hi, hi!

Mdm. Bertelsen De ser Dem nok for, Bømler, kender j eg Deres Fingre ret! . . . Naa, der har vi nok Byen! (Trækker stg

tilbage tU sirt Krog.)

Ude fra Forhallen lyder Tale og Latter* — Bømler aabner bukkende Døren og en Skare Damer og Herrer kommer ind.

Fru Stiftsfysjkus Og hvorfor sagde De saa den rare Pige op, Fru

Hansen?Fru Hansen

Hvorfor jeg sagde hende op? Hun stuvede i Fløde! Og naar jeg hele mit Liv har kunnet stuve i Mælk . . . !

Fru Sørensen

Og vil Provstinden saa tænke sig, saa sagde han ligefrem til mig: Fru Sørensen, sagde han, vil De ikke give 18 Kroner for de Støvler, sagde han, saa ta'er jeg dem igen! ... Og saa tog han dem!

Provstinden

Uforskammet!

Andre Damer blander sig op i Samtalen. Man sætter sig.

Borgmesterinden

Bare han nu ikke maa skuffe vore Forventninger . . .

Provstinden

Fjordby . . . ? Hvorfor skulde han dog det, Fru Stød?

Fru Hansen

Nej, Fru Stiftsfysikus har talt med ham i København forleden . . . han var Elskværdigheden selv.

Fru Stiftsfysikus

Han var storartet ligefrem og elskværdig, ja . . . Og saa smuk!

Fru Petersen

forpustet ind. — Standser.

Naa, Toget er ikke kommet endnu . . . ! Og jeg, der troede . . . (Sætter sig.) PuhhlFru Hansen

hen til Vinduerae.

Gud, der kører Ligvognen!

Fru Petersen

op.

Lad mig se!

Fru Stiftsfysikus

ligeledes hen til Vinduet.

Hvem er blevet begravet?

Provstinden

ligeledes.

Det er bare Sofie Rullekone omme fra Smallegade.

Damerne

skuffet bort fra Vinduerne.

Naa ikke andre . . .

Fru Sørensen

ivrig.

Der er Redaktøren!

Redaktøren og Stiftsfysikus ind.

Fru Sørensen Det er storartet, Redaktør, det i Bladet i Dag om Hans Fjordby!

Fru Hansen Lige ud af Byens Hjerte!

Redaktøren Mine Damer . . . jeg béer . . .Fru Stiftsfysikus Dette med „Byens Stoltheda er ligefrem genialt!

Borgmesterinden Og saa træffende, Hr. Redaktør!

Provstinden

For det er han!

Redaktøren Jeg fandt saamæn paa det i Gaar Nat.

Stiftsfysikus Han laa og ha'de Mavepine; saa faar man de bedste Idéer!

Fru Sørensen

ler hejt.

Fy, Stiftsfysikus! De er altid rædsom!

Provst Klinge og Kapellan Langballe ind. — Provsten er en gammel, førladen, venlig og distrait Mand. Kapellanen lang, streng, asketisk.

Damerne

omringer Gejstl.gheden.

Fru Stiftsfysikus Naa, Provsten vil ogsaa være med til at modtage „Byens Stolthed"?

Provsten Hvem er det, kære Frue?

Fru Hansen

klapper i Hænderne.

Gud, hvor Provsten er sød! Han véd ikke, hvem han skal modtage!

rProvsten

Jo, sandelig véd jeg saa! Det er jo vor kære unge Protegé, Hans Nielsen!

Fru Sørensen

Fjordby!

Kapellanen

Provsten husker nok, at den unge Mand har antaget Navnet Fjordby.

Provsten

Naa, har han det. . . Vil De give mig mit Spil, Langballe, til Toget kommer.

Kapellanen

tager et Puzlespil op af Lommen.

Provsten

sætter sig ved Bordet og fordyber sig i Spillet.

Damerne

staar beundrende omkring ham.

Borgmesterinden: PrOVSten er Storartet! — Fru Petersen : Se, hvor uforstyrret han sidder! — Provstinden: Ja, min Mand lader sig ikke afficere!

Kapellanen

lidt spydig.

Provsten har den sande Sjælens Fred!

Provsten

smilende.

Ja, jeg passer mig selv . . .

Fru Petersen Har Kapellanen været til Begravelse? Vi saa Vognen .. .Kapellanen Nej, det var et af Pastor Mullers Lig.

v. Schinckel

ind fra Perronen.

Iltoget er signaliseret 1

Glad Bevægelse i Forsamlingen.

Borgmesteren

ind i Uniform. Farer lige les paa v. Schinckel.

Jeg maa tale et øjeblik med Dem, Baron, v. Schinckel

staar slukeret.

Borgmesteren

haler ham afsides.

Det gaar ikke an, min kære v. Schinckel! Det gaar Pinedød ikke an!

v. Schinckel

uskyldig.

Hr. Kancelliraaden mener . . .

Borgmesteren Nu melder Vægter Pindberg mig, at De igen i Nat har . . .

v. Schinckel Vi var et lystigt Selskab, Hr. Borgmester . . .

Borgmesteren Og de vilde ikke gaa fra hinanden, da Politiet ... og De var en af de værste!

v. Schinckel

Ja, det var Forpagter Rejersen, der absolut vilde ride paa min Stok . . .Borgmesteren

Ride paa Deres Stok ... ride paa ... Og De, som min gamle Vens Søn og Adelsmand!

v. Schinckel

Toget kommer, Hr. Borgmester, jeg . . .

Borgmesteren

holder fast i ham.

v. Schinckel

Toget kommer . . . Undskyld! (River sig les og bort.)

Fru Stiftsfysikus

pludselig.

Men du gode Gud, hvor bliver Konsulens af.

Damerne

hen til Vinduerne.

Borgmesterinden: Ja, hvor bliver dog Konsulens af!

— Fru Hansen: Der er da vel ikke blevet nogen syge! — Fru Serensen: Gud, det vilde da være forfærdeligt! — Provstinden: Mon der ikke burde gaa Bud derop. — Borgmesterinden: Sæt, de nu tror, at det er et andet Tog! — Fru Petersen og Stiftsfysikus-fruen: Hvilken Skandale! — Fru Hansen: Jamen her er jo kun et Iltog! — Provstinden: Hele Modtagelsen vilde være spoleret!

Bømler

melder.

Der kommer Konsulens nede ved Drejer Andersens!

Damerne

ved Vinduerne.

Fru Petersen: Ja, der er de! — Borgmesterinden: Iden nye Landauer! — Lige kommet fra England!

— Ja, alt hos Konsulens skal jo være engelsk!

— „Dear Home"! — Provstinden: Baade Fruen og Solskin er i hvidt! — Fru Hansen: Og med Cleo Haar! — Stiftsfysikusfruen: Hun er nu snart utrolig, Solskin med sine Babymanerer! — Otteogtyve Aar! — Fru Sørensen: Og sikken Hat! — Hele den zoologiske Have! — Stiftfysikusfruen: Nej, saa priser jeg Minorca! — Provstinden: Gud, de Navne! — Fru Petersen: Ja det er Moderen! — Hun er en rædsom Skabekrukke! — Fru Hansen: Den arme Mand, som hun misbruger ham! — Borgmesterinden: Jamen hun har da ved Gud faaet slebet ham nydeligt af! — Han var jo en ren Bondeklods, da han stod i hendes Faders Forretning! — Provstinden: Men hvorfor tog hun ham? — Stiftsfysikusfruen: De siger, det var hans Ben! — (Frivol Latter.) — Saa nu holder Vognen!

Bømler

slaar bukkende Døren op.

Konsulfamilien kommer ind Konsulen hej, svær med Whiskers og graa Cylinder. — Konsulinden i hvidt; affekteret-ungdommelig. — Solskin ligeledes i hvidt, babyagtig. — Minorca fem-seks Aar yngre end Søsteren; robust; klædt i en Art Sportsdragt. — Konsulinden og Solskin kælent omslyngende hinanden. Den sidste har en mægtig Rosenbuket omvundet med Silkebaand i danske og franske Farver i Haanden. — Efter Familien kommer Fuldmægtig Busse stille og sky. Han lukker Døren lydløst efter sig.

Under alt dette sidder Provsten urokkelig ved sit Puzlespil.Damerne

styrter les paa Konsulfamilien.

Borgmesterinden: Gud, hvor bliver De dog af! — Provstinden: Nej, hvor er De dog yndig klædte! — Fru Sørensen: Det var dog en pragtfuld Hat, lille Solskin! — Fru Hansen: Toget kommer om et øjeblik! — Fru Petersen: Sikken dejlig Buket! — Den er vel til Berømtheden!

Solskin

trykker sig ind til Moderen.

Mama, pas paa mig! Alle de Mennesker!

Konsulinden

Du kender dem jo allesammen, lille Baby. Nik til dem.

Solskin

nikker barnligt.

Goddag Fru Klinge! Goddag Fru Borgmester-inde! Goddag Fru Stiftfysikus, sikken et yndigt Overstykke, De har paa! — Goddag allesammen!

Minorca

med merk Stemme.

Uf, Kesten, hvor Du skaber Dig!

Solskin

Tænk, hun kalder mig altid „Kesten".

Minorca

Ja, ellers var Du da slet ikke til at holde ud!

Konsulinden

Saa, saa, Smaapiger! ... (Med sit overstykke.) Ole Carl, mit Overstykke!

jKonsulen

tager Overstykket.

Busse, min Kones Overstykke!

Busse

tager Overstykket.

v. Schinckel

ind fra Perronen.

Provsten,

der har rejst sig — til Konsulem.

Naa, nu kommer jo snart vort kære Plejebarn.

Konsulen Har Provsten læst Avisen?

Provsten

Nej.

Redaktøren Jeg har tilfældigvis et Nummer i Lommen.

Provsten

tager Bladet.

Tak! Tak! — Ja, Tiden gaar bedre, naar man

læser! (Sætter sig igen og studerer Avisen.)

Redaktøren

Vil Kapellanen ogsaa ha* et Nummer? — Jeg føler, at jeg tilfældigvis har to.

Kapellanen Tak, jeg har læst.

i

Redaktøren !

forventningsfuld. !

Naa, hvad siger De?Kapellanen

bort.

v. Schinckel

har nærmet sig Frk. Solskin.

Tør jeg gøre mig Haab om, at jeg skal have Frøkenen til Bords i Eftermiddag?

Solskin

med Hovedet paa Skakke.

Hi, hi, hi, nej ... Hr. Baronen skal have min SøSter . . . (Flygter pludselig hen til Moderen.) Mama, Dll maa ikke gaa saa langt bort fra mig!

Minorca

Ja, vi to skal spise sammen, lille Baron. Er De glad ved det?

v. Schinckel

forvirret.

Ja . . . ja . . . naturligvis . . . (Lokomotivet piber.) Der er Toget! (Hurtig ud paa Perronen.)

Minorca

ser efter ham.

Han staar bedre til Kesten!

Konsulen

Jeg gaar ud og modtager Hans ved Kupéen. Solskin

klynger sig til hans Arm.

Jeg gaar med, Papa!

Konsulinden Ole Garl . . . mit hvide . . .!Konsulen

Busse . . . min Kones hvide!

Busse

rækker Overstykket frem.

Konsulen

tager det og anbringer det paa sin Kones Skuldre.

Konsulinden

Tak, Ven! <tu busse.) De bliver hos mig, Busse-mand, hvis der kommer noget paa!

Solskin Jeg gaar med, Papa . . .

Konsulen

Well, my dear! Kom saa! (Ud paa Perronen med Solskin.)

Konsulinden Skal vi stille os op i Række fra Døren?

Damerne

Borgmesterinden: Ja, lad os stille os i Række! — Provstinden: Det vil se saa festligt ud! — Kom Minorca.

Minorca

Nej, jeg er da ikke helt tosset!

Damerne

stiller sig op ved Døren ud til Perronen.

Borgmesteren Provst Klinge, vil De som Alderspræsident sige et Par Ord?Provsten,

der læser Avisen.

Blev der talt til mig?

Kapellanen

Ja, Provsten skulde sige et Par Velkomstord.

Provsten

Til hvem?

Redaktøren

Til Hans Fjordby . . . som Provsten jo har læst om i Avisen.

Provsten

Nej, jeg var saa sandelig faldet i med en Artikel om de nye Dampfærger . . .

Toget glider frem foran Perronen. — Spænding i Salen. — Rejsende stiger ud af Kupeerne. —

Konsulen viser sig med Hans Fjordby under den ene Arm og Solskin under den anden. — Fjordby har faaet Frøkenens Buket.

Redaktøren

raaber.

Et Leve for den berømte Kunstner, Hans Fjordby, Byens Stolthed, der har gjort sin Fødebys Navn kendt over hele det civiliserede Europa!

Hurraraab og Viften med Lommeklæder.

Fjordby

en hej, slank og smuk ung Mand. — Hilser lidt forlegen rundt.

Tak, Tak, allesammen ... det er virkelig for stor en Opmærksomhed.

Konsulinden

kælent ind til ham.

Velkommen hjem, lille Hans!

J,

1Fjordby

Tak, kære Fru Konsulinde . . . Hvor De har holdt Dem ung og smuk!

Konsulinden

klapper hans Kind.

Galante lille Dreng!

Fjordby

hilser rundt.

Goddag, Fru Borgmesterinde! — Goddag Fru Stiftsfysikus! — Goddag Fru Hansen! osv. . .

Minorca

frem.

Goddag Hans!

Fjordby

kender hende ikke.

Jeg . . . hvem . . .?

Minorca

Det er „Hønen"!

Fjordby

aabner Armene.

Er det „Peter".

Minorca

omfavner ham.

Hende selv, ja!

Fjordby

Hvor Du er vokset!. . . Men din Stemme har Du da beholdt!

Minorca

Ja . . . „Gud lad mig aldrig, aldrig miste den"!Solskin

Minorca er altid saa paatrængende!

Konsulinden Minorca, husk Du er Kvinde!

Provsten

puffes frem af Kapellanen.

Fjordby,

der har set sig sagende om i Salen, faar endelig øje paa Madam Bertelsen, som stadig har holdt sig beskedent tilbage.

Men der er hun jo, min egen lille buttede

Plejemoder! (Lader den store Buket falde og strækker Armene frem.)

Mdm. Bertelsen

baner sig Vej frem og overrækker ham sine Roser.

Velkommen til Fjordby, min kære, velsignede Dreng!

Fjordby

Tak, lille Mor! — Du kan. tro, jeg har glædet mig til at se Dig!

Mdm. Bertelsen

rørt.

Har Du, lille Hans . . .

v. Schinckel

ind fra Perronen.

Provsten

remmer sig.

Fjordby

Og hvordan lever Du? Hvordan staar Voldhuset? Det gamle Ateliér er vel ikke revet ned?

Mdm. Bertelsen Ak nej, det staar saamæn og venter paa Dig, Hans. Jeg gjorde det rent i Gaar!Fjordby

J3et skal blfve dejligt at sidde i den gamle Krog . i Sofaen og faa en lun Passiar med Dig igen, Mor!

Mdm. Bertelsen

rert.

Aa, Herregud, som Du husker alting . . .

Bømler

har taget den store Buket op.

De tabte Deres Buket før, Hr. Kunstmaler . . . Fjordby

Tak, jeg bryder mig ikke om andre end denne

her! (Anbringer den i sit Frakkeopslag.)

Indigneret Mumlen blandt Damerne.

Solskin

kaster sig ind til Konsulinden.

Mama . ..!

Provsten

remmer sig atter.

Redaktøren

med hej Rest.

Hans Højærværdighed Provst Klinge vil byde den hjemvendte Velkommen i et Par hjertelige Ord.

Mdm. Bertelsen

lister sin Haand ind i Fjordbys og ser sig stolt omkring.

Provsten

Min kære unge Ven! Naar vi ser alle disse kære Mennesker forsamlede her i Dag, er det, fordi vor lille By som i en samlet Sum vil udtrykke den .Glæde, det er den ...Et Lokomotiv piber. — En Porter raaber ind ad Døren fra Perronen: Tog fra Gammelkøbing!

v. Schinckel

hurtig ud.

Gid Fanden havde de Tog!

Provsten

fortsætter noget distraheret.

. . . kommer de som i en samlet Sum . . . Sum for at bringe Byens Plejebarn, Byens Stolthed, som vor ærede Redaktør Sønnicksen har kaldt ham . . . for at ønske ham, den lille berømte Dreng et hjerteligt Velkommen med Flag og Blomster.

Toget ruller frem foran Perronen.

Fjordby

resolut.

Tak, kære Provst Klinge! Tak allesammen! Tak for Eders Godhed i Nutid og Fortid! Og jeg kan sige, at aldrig har denne kære, lille By været ude af mine Tanker. Og altid har det staaet for mig, at det vilde blive mit Livs skønneste øjeblik, den Stund jeg vendte her tilbage! (Bojer sig ned mod Mdm. Bertelsen.) Og en speciel Tak til Dig, lille Mor Bertelsen, for alle de skønne og glade Barndomsminder, Du har skænket mig.

Mdm. Bertelsen

tørrer øjne.

Damerne

mumler utilfreds.Provsten

Min kære unge Ven! Idet jeg endnu engang tager Ordet, vil jeg blot. . .

Provsten afbrydes pludseligt ved Hvin og Skrig fra alle Sider. — En ti-tolv Aars Dreng, klædt i et hullet sort Trikot forsiret med rede Tunger og med en ildrød Paryk paa Hovedet, er kommet ind fra Perronen og giver sig til at slaa Saltomortaler rundt i Ventesalen, idet han ledsager sine Kunststykker med Raabet: Holla! Hopla 1 — Holla! Hopla! . . . Hvorefter han tager Parykken af og gaar rundt for at samle Penge i den.

— Damerne skriger og flygter. Herrerne morer sig. — Udenfor høres en ung leende Stemme raabe: Lucifer! Lucifer dog!

Stella Weber

kommer løbende ind i Ventesalen. — Hun er klædt i en mærkelig Blanding af en Dagligdragt og et Kostume: Rødt Bluseliv med Matroskrave og skotsktemet Nederdel. Matroshatten er gledet hende ned i Nakken; og det rødblonde Haar f staar hende i et Pur om Ansigtet. — Hun har et Regnslag over

Armen. — Standser forlegen genert.

Straks efter hende kommer Direktør Lieberkind og hans Kone Bianca hæsblæsende fra Perronen. Ogsaa de raaber: Lucifer! Lucifer! Ær Du ferrykt! — Direktøren er en lang aldrende Mandsperson med kulsort, sværtet Overskæg, Cyclehue og Havelock. — Direktricen er mindre og buttet; klædt i grøn Fløjels Trøje, graa Nederdel og Fjerhat — De standser ligeledes forskrækket. Han skraber dybt ud. Hun nejer.

Fjordby,

der har givet Drengen en Skilling, fører ham hen til Stella. — Smilende.

Her er Fyren, Frøken . . . Det er vel ham, der hedder Lucifer?

Stella

f Ja ... Tak ... ! (Hænger Regnslaget over Drengen.; Hvor

kan det dog falde Dig ind, Lucifer! (Viigaa, men standser, da.)Borgmesteren

træder frem.

Hvad er det for Optøjer! (Mod direktør**.) Hvad vil De her? Hvem er De?

Lieberkind

ydmyg.

Mit erede Navn ær Eusebius Lieberkind til Deres Højvelbaarenheds særdeles Tjeneste. Jaj ær Direktør for „Verdens Vidundercirkus*, der skal have den Ere at presentere saj hær po Markedet i Ofer-morgen Torsdak ... ja! Ok denne ær min Hustru . . . Den unke Dame dær ær vort Plejedatter Frøken Stella Weber, uovertræffelik Dansøse paa Staal-traadt... Ok han dær er Lucifer, som slaar Saltomortaler ... Alt til de høje Herskabers nodige Tilfredtshed ... ja!

v. Schinckel

frem. — Til Direktøren.

Ud med Dem! Ind i tredje Klasses Ventesal! Her har De ikke noget at gøre!

Lieberkind

Skal nok go, skal nok go! Beter de høje Herskaber meket tilgife; men Lucifer ref sig los . . . (Mod borgmesteren.) Ær det ikke denne Bys høje Hr. Borkmester, som har den Ære at sto der . . . ja?

Borgmesteren

Jo.

Lieberkind

Ansøker allerunderdanikst om at motte give Forestillinger po Markedet?Borgmesteren

Nej! — Vi vil ikke have den Slags Gøgl her i Fjordby!

Lieberkind

Ach, Naate, Naate, Hr. Borkmester! Vi har nu engank rejst hiit, och vi ær fattige Kunstnere?

Fru Bianca

indsmigrende.

De har doch vel Hjerte for Kunsten, Hr. Borgmester . . . haf doch Hjerte for Kunsten?

Lieberkind

præsenterende.

Denne ær en uovertræffelig Vandkunstnerinde! Stella gor po Staaltraadt! Lucifer ær akrobatisk! Ock selfe Deres ærbødike Tjener gor med Sofa og Borde po Næsen . . . delvis et lille Møblement!

Borgmesteren

Nej! Absolut nej! Naar jeg engang har sagt Nej, siger jeg aldrig Ja! — De maa returnere med først afgaaende Tog!

v. Schinckel

Herut med Deml Ind i tredje Klasses Ventesal!

Fjordby

frem.

Kære Hr. Borgmester, lad Naade gaa for Ret? Herregud nu har de stakkels Mennesker sat sig i Bekostning for Rejse her til. Lad dem blive her de Par Dage? Det vilde da ogsaa være Synd for Byen, om den skulde gaa Glip af „Verdens største

Gustav Wied: Byens Stolthed. 3Vidundere"! — Jeg lægger et godt Ord ind for dem! De er jo saagodt som Kolleger af mig . . . vi er Kunstnere!

Borgmesteren

efter at have betænkt sig.

Godt! Jeg vil ikke afslaa Dig din første Bøn, Hans! — (Tu direktøren.) Kom op paa Raadhuset i Eftermiddag mellem to og tre med Deres Papirer!

Lieberkind og Fru Bianca

i Munden p&a hinanden.

Ach Gott im Himmel, Tak for det! — Tak, Tak, ærbødik Tak! — Entreen er 30 øre for voksne Personer och det halve for Børn og Guvernanter!

(Trækker sig bukkende og nejende ud med „Lucifer") Stella, kum

so Barn! Gør din Reverentz, ock kum so! (Bort.) Stella,

der spændt har staaet og overværet Forhandlingen, løber pludselig hen og sl&ar Armene om Hans Fjordby og kysser ham tre-fire Gange.

Tak! Tak! Tak! (Hurtig ud efter de andre.)

Stor Opstandelse blandt Damerne.

Solskin

ind til Konsulinden.

Mama . ..!

Konsulinden

Ole Carl. . .!

Konsulen

hen til hende.

Busse . . .!

Busse

hen at bistaa Konsulen.Minorca

tørt.

Skabekrukker!

Fjordby

muntert leende.

Aa, Herregud, det lille Skind, hun blev jo saa glad!

Provsten,

der har siddet med sit Puzlespil, rejser sig.

Ja, det saa nydeligt ud!

Kapellanen

forarget.

Det kan Provsten ikke mene!

Provsten

Jo, saa sandelig kan jeg saa, Langballe!

Stiftsfysikus Det var sgu kedeligt, at hun ikke kyssede rundt!

Konsulen

Naa, lad os nu se at komnje af Sted!

Konsulinden Tror Du, Du er stærk nok, Baby?

Solskin

sygt.

Ja . . .

Konsulen

Ja, Du tager naturligvis hjem med og bor hos os, Hans?

Fjordbx

Ja, Tak, kære Hr. Konsul, men jeg havde rigtignok tænkt at opslaa min Bopæl i Voldhuset hos min kære gamle Plejemoder . . .Solskin

fa&r atter et Anfald.

Mama . . .!

Mdm. Bertelsen

glad overrasket

Vil Du bo hos mig, Hans?

Fjordby

Ja, hvis Du vil have mig, lille Mor?

Mdm. Bertelsen

Om jeg vil, min Dreng! — Men saa maa jeg hjem og rydde lidt op! (Hurtig ud.)

Konsulen

forstemt.

Det var meget kedeligt, Hans . . . Jeg har ladet indrette . . .

Konsulinden

bittersødt.

Ole Carl, jeg finder det saa nydeligt og prisværdigt af Hans . . .

Solskin

Og vi, der havde glædet os saameget til Hans . . . (Putter sig ind tii Moderen). Tænk, jeg kan ikke lade være med at sige Hans . . .!

Konsulinden

Lille Pus!

Minorca

Slikpurrer!

Konsulen

Der skal være en lille Middag hos os i Eftermiddag i Anledning af din Hjemkomst, Hans . . Du er Æresgæst.Fjordby

Tak, Tak, Hr. Konsul, det er altfor meget!

Konsulinden Du kører hjem med os straks?

Fjordby

nelende.

Tak, jeg . . . men . . .

Konsulinden Tag hans Arm, Baby!

Solskin

tittende.

Maa jeg . . .

Fjordby

byder Armen.

Frøken . . .

Konsulinden Ole Carl. . . din Arm, Ven!

Konsulen

byder Armen.

Minorca

kopierer Moderen.

Busse!

Busse

beskedent frem.

Minorca „Deres Arm, Ven“!

Konsulfamilien

ud.Hele det øvrige Selskab

pludrende og støjende bagefter.

Fru Petersen: Vi maa dog ved Gud se dem tage af Sted! — Borgmesterinden: Saa De Solskin trække af med Maleren! — Stiftsfysikusfruen: Minorca er storartet! — Provstinden: De kan have rigtig godt af, at han vil bo hos Madam Bertelsen!

Provsten, Provstinden, Kapellanen, Borgmesteren og Borgmesterinden til sidst. — De er ved aldrig at kunne komme ud af Lokalet af lutter gensidig Høflighed.

Bømler

lukker bukkende Døren efter dem.

Med Tilladelse, Hr. Baron, hvad siger De saa?

v. Schinckel

tygger grublende sit Overskæg.

Bømler

Tror De saa ikke, at han er en farlig Konkurrent? Alle det smukke Køn falder ham om Halsen 1

v. Schinckel

Haa! Den Landevejstøjte!

Bømler

peger ud af Vinduet.

Jamen se, se! Se paa Frøkenen, Hr. Baron! De sidder sammen paa Bagsædet! Se hendes øjne! . . . Gud forlade hende hendes Synd! ... Og sikken hun smidsker til ham!

v. Schinckel

Gid Fanden ha’de den Maler!Bømler

Fy fy, fy fy! Ikke sværge! . . . Men De maa stramme Dem op! De maa fri til hende ved Middagen! Det nytter ikke at køre med Bumletog! Dampen op, Hr. Baron, ellers kører sgu . . . forlad os vor Skyld! . . . sandelig „Byens Stolthed" af med baade Solskinnet, hi, hi! og den lille halve Million. (Tæt hen ta ham.) Jeg vil ha’ mine Penge, forstaar. De! . . . Ydmyg, ydmyg, Kristian Bømler, ydmyg! . . . Men en fattig gift Mand, Hr. Baron, kan ikke sætte sin lille Kapital til, fordi han har et blødt Hjerte.

v. Schinckel

besluttet.

Jeg skal skaffe Dem Deres Penge!

Bømler

smilende.

Det vidste jeg nok . . . (Vil lægge sin Haand paa hans Skulder.) De er et godt Menneske.

v. Schinckel

trækker sig bort

Bømler

gnækker.

Hæ, hæ, den stakkels Haand . . . (Hen og fisker Solskins Buket frem under en Sofa.) Hvad skal de Skønne

Guds Blomster ligge her og visne for, hi, hi! Og Baandene kan Trillebøren bruge til Brystsløjfer.

(Gemmer Buketten bag Frakken. Nikker og lister ud.)v. Schinckel

ser efter ham.

Uff! (Vender sig og raaber ud paa Perronen.) Trafikelev

Møller!

Møller

et langt, ledelast ungt Menneske i Uniform ind.

v. Schinckel De har Vagten, Møller! (Bort ad Perronen.)

Tæppe.ANDEN AKT

Hans Fjordbys Bolig hos Madam Bertelsen i Voldhuset. —

Den forreste Halvdel af Scenen er et rummeligt, temmelig lavloftet Værelse, der ved en bred Aabning staar i Forbindelse med et Atelier, som udgør en Del af Baggrunden. Værelset har Indgangsdør lidt tilbage paa højre Side. — I Forgrunden til venstre Dør ind til Fjordbys Soveværelse. — I Baggrundens venstre Hjørne Dør ind til Madam Bertelsens Lejlighed. — Møblementet gammeldags. — Atelieret har tidligere været bestemt til fotografisk Brug. Glastag og Vægge er en Del medtaget: flere Ruder knækket og erstattet med Papir. — Gennem Glasvæggen har man Udsigt over Volden og Fjorden. — Et delt Tæppe kan trækkes for Aabningen mellem Værelset og Atelieret.

— Begge Rummene er noget uryddelige paa Grund af Indflytningen. — I Atelieret staar et stort Staffeli. — Omkring paa Gulvene staar halvtudpakkede Kufferter, Kasser, Afstøbninger, Skitser og Malerier. — Nogle Tæpper er halvvejs ophængte, andre ligger hist og hér paa Sofaen og Stolene. — Paa en af Stolene en Guitar.

I Forgrunden til højre et dækket Bord.

Solrig Formiddag. —

Personer, der kommer udefra, ses passere forbi uden for Glasvæggen i Baggrunden.Mdm. Bertelsen

fra sin Lejlighed med en Bakke med Sager til Frokostbordet. — Ser sig segende om; lytter ved Deren ind til Soveværelset; ryster ærgerlig paa Hovedet og arrangerer Retterne paa Bordet. — Gaar med den tomme Bakke tiibage mod sin Der; standser paa Vejen og betragter nogle af Billederne, som ikke rigtig synes at tiltale hende; indtil hun træffer paa et Landskab, som hun nyder med Velbehag gennem sin hule Haand.

Fjordby

ind udefra . . . Opremt.

Goddag igen, lille Mor?

Mdm. Bertelsen

Goddag, min Dreng! Naa, det har saamænd været en ordentlig Morgentur! — Fik Du noget af Tordenbygen?

Fjordby

Ja-e, den hele? Men det friskede bare op! Jeg stod i Tørrevejr saalænge. — Og saa gik jeg Volden rundt og ud til Provstelunden. Det var en storartet Motion ovenpaa al Konsulens Mad i Gaar! ... Og Herregud, lille Bertelsen, jeg var saa rørt, saa rørt ved at se alle de gode, gamle, kendte Steder!

Mdm. Bertelsen

Ja-e, Fjordby er saamæn ligesom, da Du rejste ... Ja, det vil sige, der er jo da kommet det store, treetages Slot oppe paa Hjørnet af Smedegade, som Kejfler har bygget baade med Parnapper og Balkoner! Men ellers er da alting ved det gamle, er'et.

Fjordby

Og det er godt, Bertelsen, at der er saadan Steder, hvor Jorden staar stille. Dér kan man daendnu trække sit Vejr uden at faa en elektrisk Sporvogn i Halsen!

Mdm. Bertelsen Ak ja, hér i Fjordby er jo hverken Napoleon •eller Rokambole født! . . . Men sæt Dig nu ind ved Bordet, lille Hans; saa skal jeg løbe ud og sætte Æggene over.

Fjordby

tager Guitaren.

? Tak, lille Mor; ja Luften tærer . . . Hov, men

vent lidt, saa skal jeg fortælle Dig noget!

Mdm. Bertelsen Og hvad er saa det?

Fjordby

I Et Eventyr?

Mdm. Bertelsen Eventyr ... Du har saamæn bedre af at spise.

Fjordby

Javel, naturligvis! . . . Men nu skal Du bare høre! Véd Du, hvad jeg har set til Morgen?

Mdm. Bertelsen Du har jo set saameget.

> ' Fjordby

Jamen jeg har set noget, jeg vil male!

Mdm. Bertelsen Det er saa vel Kejflers nye Hus.Fjordby

H- nej! (Begynder at klimpre paa Guitaren og bliver en Stund ved

dermed.) Næ, det er en ung Pige . . . splitternøgen!

Mdm. Bertelsen

Ih, Gud fri og frels, gaar der osse saadan nogen rundt her i Fjordby!

Fjordby

klimprer.

Det var hernede ved Fjorden, da Tordenbygen trak op. Lige idet jeg kom ned til Stranden saa jeg en ung Pige

løbe op af Vandet og begynde at klæde sig paa. Der var ogsaa et Par Smaabøm ude. Hun raabte til dem, at de skulde skynde sig at komme op. Men de hørte hende ikke. Og Bygen trak nærmere og nærmere. Saa river hun Klæderne af sig igen og løber ud i Vandet efter dem.

Mdm. Bertelsen

Og det staar du og ser paa, Hans?

Fjordby

Det staar jeg og ser paa, ja . . . Det var saa smukt, lille Bertelsen! . . . Saa tager hun et Barn paa hver Arm og skynder sig ind mod Land . . . I det samme bryder Solen frem af en Sky . . . Du kan ikke tænke Dig de Farver! Nede i Horisonten den sorteblaa Tordensky . . . saa den tindrende Sol ... og helt oppe den blaa Himmel. . . Vandet skinnende blankblaat ... Og saa den unge Piges Legeme, der lyste som Rav imod Staal!. . . Dejligt, dejligt! . . . Jeg vil male det! . . . Venus som Barn!

Mdm. Bertelsen

energisk.

Det skal Du ikke gøre, Hans!

Fjordby Og hvorfor ikke, lille Kone?

Mdm. Bertelsen Byen taaler det ikke!

Fjordby

Byen . . .?

Mdm. Bertelsen Ja . . den taaler det i Evighed ikke!

Fjordby

Jamen, det kommer jo da ikke Byen ved, hvad jeg maler!

Mdm. Bertelsen Kommer det ikke Byen ved? Jo mænd! Nu bor Du her jo! . . . Næ, min Dreng, hvis Du vil staa Dig godt med Fjordby, saa vil jeg raade Dig til aldrig at male Folk uden med Klæder paa! Vi taaler det ikke! (Peger.) Og Du skulde ogsaa gemme de grimme Billeder der. For det er jo da umoralsk, som de kalder det! . . . Naamæn sæt Dig nu hen til Bordet, saa skal jeg straks være der med Æggene . . . (Ud.)

Fjordby

pusler fløjtende om i Værelset. Det banker paa Yderdøren.Fjordby

Kom!

Bømler

huldsalig smilende ind. — Han har en Pakke under Armen.

Med Tilladelse . . . Godmorgen Hr. Kunstmaler!

Fjordby

efter nogen Uvished.

Men, det er jo Hr. Glarmester Bømler!

Bømler

Ham sæl, Hr. Kunstmaler . . . med Guds naadige Bistand.

Fjordby

Og De lever vel?

Bømler

Passabelt, Hr. Kunstmaler . . . baade jeg og Trillebøren maa ikke klage.

Fjordby

leende.

Hæ! „Trillebøren"!

Bømler

Ja, har man haft et vittigt Indfald, Hr. Kunstmaler, maa man sørge for, at det ikke glemmes! . . . Jeg ha'de saamæn ogsaa den Ære i Gaar at være paa Stationen og modtage (Bukker dybt) „Byens Stolthed"; men jeg blev ikke bemærket . . . jeg holdt mig blandt de ydmyge, hvor jeg hører hjemme.Fjordby

Hør, kære Bømler, maa jeg bede mig fritaget for det fjollede „Byens Stolthed" . . . alle stikker mig det ud. Jeg kan ikke fordrage det!

Bømler

Gud lyse sin Velsignelse over Dem, Hr. Fjordby, at De trods denne Verdens Hæder og Ære ikke er blevet stor paa det! ... Jo, saamæn var jeg paa Stationen i Gaar; men man dronede jo mellem Spidserne.

Fjordby

Ja, der var jo saamange Mennesker dernede, saa . . .

Bømler

Javel ... alt forladt! Men jeg var jo en god Bekendtere af Deres salige Hr. Fader . . . gamle Nielsen Fjordby var en Hædersmand! Og selv om han ganske vist var saa uheldig at gaa i Stykker til sidst. . .

Fjordby

afværgende

Ja, Tak, Bømler, Tak, Tak! . . . Var der ellers noget, De vilde?

Bømler

travlt.

Ja, jo . . . Kan De huske, Hr. Fjordby, at De i Deres Ungdoms Dage gerne slog en lille Handel af med mig om forskellige Rariteter ... De var en hel Buldog efter Rariteter! . . . Med Tilladelse, er De det endnu?Fjordby

nikker.

Bømler

pakker sin Pakke ud.

Saa har jeg her en lille Rude . . . en lille Guds-Hus-Rude . . .

Fjordby

Men hvad fejler Deres Arm, Bømler?

Bømler

noget sky.

Naa, det er sandt, jo den kender De jo ikke . . . Den er for et Par Aar siden, blevet ramt af Herrens Finger . . . Men man taler jo nødig om sine Skavanker . . . (Præsenterer den udpakkede Kirkerude.) Finder

denne lille Tingest Naade for Deres kyndige Øjne? Fjordby

ivrig.

Udmærket! brillant! Mindst sine Par Hundrede Aar! . . . Hvad skal De have for den?

Bømler

Tillad mig ... er Kunstmaleren blevet Katolik? Fjordby

smilende.

Nej, Bømler ...

Bømler

Ja, jeg mente i Paris, derovre i Frankrig . . . man véd jo ikke . . . Men De har altsaa bevaret Dem i vor kære danske Kristendom .. . (Med et skrabud.) Saa gør mig den Ære at modtage dette Vindue som Erindring om det Venskab, der knyttedegamle Nielsen-Fjordby og nulevende Kristian Bømler sammen ... som Søn!

Fjordby

Nej, kære Bømler, det kan jeg ikke . . . Jeg vil betale den.

Bømler

kler sig i Nakken og overvejer.

Betale den . . .

Mdm. Bertelsen

ind. — Misfornøjet til Bømler.

Naa, der er De . . .

Bømler

Her handles, lille Madam ... Vi kende jo Hr. Fjordbys smaa Svagheder . . . Hver har sine.

Mdm. Bertelsen

Og smaa er de ikke altid!

Fjordby

Hvad er saa Prisen, Bømler?

Bømler

Skal vi sige ti smaa Kroner, Hr. Kunstmaler . . .

Fjordby

Ruden er meget mere værd.

Bømler

Muligt. . . rimeligt . . . Men ti smaa Kroner og ikke en rød Øre mere! Mit Venskab med fordums Nielsen-Fjordby forbyder mig at berige mig ved hans Hr. Søn!

Gustav Wied: Byens Stolthed. 4Fjordby

Godt . . . VærSgOd! (Betaler.)

Mdm. Bertelsen

Nu skulde Du spise, lille Hans; Æggene bliver kolde. ^

Bømler

putter Pengene i Lommen.

Spis, Hr. Fjordby, spis! . . . Der er Guds Gaver, som ikke taaler at blive kolde!

Mdm. Bertelsen v

Sæt Du Dig kun til Bords, Hans ... Han kan jo gaa sin Vej!

Bømler

Spis bare, spis bare . . . Jeg skal sæl hjem til Trillebøren, der venter med Middagsmaden . . .

Fjordby ^

sætter sig. — Hvisker til Mdm. Bertelsen.

Mdm. Bertelsen i

afgjort.

Ikke Tale om, at jeg vil ha' den Skiftning til at røre ved mine Fødevarer! ^

F jordby

smiler. — Spiser.

Bømler

snuser rundt i Værelset.

Her har De jo faaet det meget hyggeligt, Hr.

Fjordby ... Ja, Madam Bertelsen er en herlig Kone til at arrensere!

Mdm. Bertelsen

feler sig ikke smigret.Bømler

Med Tilladelse . . . Det var vist meget rigtig, Hr. Fjordby, at De ikke tog imod Konsulens Tilbud om at bo hos ham . . .

Fjordby,

der morer sig over hans Snak.

Det tror jeg ogsaa, Bømler . . . Saa, De ved, at Konsulen indbød mig?

Bømler

Ok ja, saadan noget ved altid hele Byen! . . . Men hvis jeg i al Ydmyghed maa sige min Mening . . . (Peger paa et Biiiede.) Gud hvor dejligt, De kan male! . . . saa er Konsulen nu ikke saa behagelig til Hverdag . . . han er grosgesnoffen! ... Jeg vilde nødig være hans Svigersøn ... til Eksempel, saadan!

Fjordby

Det er der vel heller ingen Fare for, Bømler . . . De har jo „Trillebøren"!

Bømler

gnækker.

Det har jeg, hi, hi! Men selv om hun nu ogsaa skulde rulle til Vejrs, saa kunde det alligevel aldrig falde mig ind at gifte mig Dacapo! . . . Men De Hr. Kunstmaler? . . . Kan De huske, at De var ganske og aldeles væk i Frøken Solskin i fordums Tider?

Fjordby

Saa det kan De huske?Bømler

Ok, hele Byen talte jo ikke om andet! . . . Men jeg tror ikke, med Tugt at melde, at hun er noget for Dem, lille Hr. Fjordby.

Fjordby

Det tror jeg heller ikke, Bømler.

Bømler

fornejet.

Nej, vel? Saadan en halvgammel Skabeline!

Fjordby

Naa, naa, Bømler!

Bømler

Ja, med Tilladelse, undskyld, maaske er jeg lidt fri i mine Udtryksformer . . . Men det vilde da skære mig dybt i mit Hjerte, hvis Hr. Fjordby, der er saadan en berømt og stor Kunstner fra Paris, gik hen og smed sig bort i saadan et lille Hundehul som nærværende . . , ! Og Atalier har Konsulen jo allerede bygget!

Mdm. Bertelsen,

hvis Taalmodighed er til Ende.

Hør, Bømler, nu er vi ked af Deres Vrøvl! Nu maa De gaa! Farvel!

Bømler

ondt.

Saagerne, lille Madam! De er en Knop, De taler fra Leveren! Skulde Trillebøren køre tilHimmels . . . Gud forlade mig min Tale! . . . saa blev det saamæn Dem, jeg vilde danse Dacapo med!

Mdm. Bertelsen Tak for Tilbudet! Farvel!

Bømler

Farvel, lille Madam! Jeg er altid høflig mod Damerne! — Farvel, Hr. Fjordby. Og Tak for

Handelen! (Mod Udgangsdøren. Vender; tilbage mod Fjordby.)

Det var nu ligegodt en lækker lille Gris, hende Linjedanserinden i Gaar, Hr. Fjordby . . . forsager Verden og alt, hvad Verdens er, Kristian! . . . Sikken et Tablavs, da hun stod paa de smaa Tæer og kyssede Dem! . . . Vig fra mig! . . . Dejlig lille Opmuntring ... saadan for sin Fornøjelse, hva'! Hende bli'er der sandelig Rift om paa Markedet i Morgen, hi, hi! . . . Adjøs! (Ud.)

Mdm. Bertelsen

aander dybt ud.

Puhh! Det er, ligesom Maren rider mig, naar den Glarmester er i Nærheden af mig!

Fjordby

smilende.

Naa, naa, Moer . . . ! Jeg synes, han er ganske morsom at høre paa.

Mdm. Bertelsen Morsom! Han er en Hallunk, er han! Et rent Udyr! Sikken han behandler sin sølle Kone! Hun tør ikke engang nyse, naar han er til Stede! OgGuds Ord fører han altid i Munden! Og saa er han den værste Snyder og Aagerkarl i hele Danmark! — Jeg véd ikke, Hans, hvor Du vil ha' noget med ham at gøre!

Fjordby

peger paa4taden. — smilende.

Man kan finde sig i meget for at faa fat i den Slags Sager, lille Mor. Det er en dejlig Rude!

Mdm. Bertelsen Ja, den har han saamæn nok stjaalet i en Kirke, kender jeg ham Ret! . . . Lagde Du Mærke til hans Arm?

Fjordby

Ja, stakkels Fyr.

Mdm. Bertelsen Stakkel!! — Det er Guds Straf, Hans! Han har faaet den visne Arm, fordi han svor falsk her for tre Aar siden. Det var nogle Penge, han havde laant ud og faaet igen; men saa dør Manden, og saa svor Bømler for Gud og Mennesker, at han aldrig havde faaet en Øre; og Boet maatte ud med Pengene ... Og fra den Dag af begyhdte hans Arm at visne!

Fjordby

Saadan noget tror man ikke paa, lille Mor.

Mdm. Bertelsen Jeg gør ’et! Fuldt og fast! . . . Værsgod, der staar Oksetunge; skal Du ikke smage den?Fjordby

Tak . . . (Spiser. — Pause.)

Mdm. Bertelsen

tavende.

Hør, lille Hans, mente Du det, Du sa’e før om Frøken Solskin?

Fjordby

At jeg ikke vilde have hende? Ja.

Mdm. Bertelsen

Og Du, som var saa betændt af hende i gamle Dage!

Fjordby

leende.

Ja, det var dengang, lille Mor! Da syntes jeg, at hun var noget af det dejligste i hele Verden. Men nu: „Mama, pas paa mig* ... uh ha!

Mdm. Bertelsen

Og jeg, der havde glædet mig til, at Du skulde faa den rigeste Pige i hele Byen . . . Saa kunde jeg være endnu stoltere af Dig!

Fjordby

Saa vilde jeg da hellere have Minorca!

Mdm. Bertelsen

oplivet.

Ja! Hun faar jo lige saa mange Penge!

Fjordby

Hvordan Fanden har dog de to arme Pigebørn faaet de malabariske Navne!Mdm. Bertelsen

Det er vel Moderen; hun er jo saa fin . . . Og jeg synes da for Resten ogsaa, at det er to kønne Navne . . . Ta’er Du saa Minorca, lille Hans?

Fjordby

leende.

Nej, sødeste, elskede Mor Bertelsen, jeg ta'er hverken den ene Høne eller den anden! Og det er jo heller ikke vist, at de vilde have mig!

Mdm. Bertelsen

Ork, Gud, jo, de ta'er Dig saamæn begge to, bare Du vinker!

Fjordby

Jamen, jeg vinker ikke, lille Bertelsen.

Mdm. Bertelsen

Du skulde nu tænke over det alligevel, Hans. En Svigerfader, der er forgyldt i begge Ender, gror ikke hver Dag paa Træerne.

Fjordby

Saa, lille Mor, skal vi nu ikke lade være at tale mere om den Sag ... Du ved jo heller ikke, om der maaske er en anden lille Dame, som . . .

Mdm. Bertelsen

ivrig.

Hvem er det, Hans? Er der en anden? Er hun ogsaa rig? Sig mig det, jeg som er det Menneske i Verden, der holder mest af Dig.Fjordby

Det gør Du, Mor! Jeg vilde minsandten allerhelst gifte mig med Dig!

Mdm. Bertelsen

Aar-r, Hans! . . Hvem er 'et saa?

Der bankes beskedent paa Yderdøren.

Mdm. Bertelsen

op. Fortrædelig.

Naturligvis skal der komme nogen, akkurat som vi sidder allerbedst i 'et! — Du skulde nu slaa op ude paa Døren, at Du ikke tog mod Besøg, saadan de render her! (Hen at aabne — venligt.) Næmen er 'et Dem, Mølmark! Værsgod og kom indenfor.

Fjordby

rejser sig, saasnart han horer Navnet.

Mølmark

ind. — Forlegen, duknakket; i Overtøj.

Fjordby

imod ham med udstrakt Haand.

.Goddag, kæreste Hr. Mølmark! det var da rigtig nydeligt af Dem!

Mølmark

hilser dybt bukkende.

Fjordby

Vil De ikke tage Deres gamle Elev i Haanden, Hr. Mølmark?

Mølmark

Jo . . . men ja . . . det var den Gang . . . men nu ved De jo ikke, at det er gaaet en Del tilbage for mig, Hr. Fjordby . . .Fjordby

Hans Fjordby hedder jeg. Har De glemt det? De kan ikke tro, hvor jeg er glad ved at hilse paa min gamle Regnelærer! Kan De huske, at naar jeg ikke kunde finde ud af mine Stykker, saa kom jeg altid pilende op til Dem!

Mølmark,

hvis Ansigt oplives.

Og det mindes De endnu . . .?

Fjordby

Om jeg gør! . . . Men læg dog Frakken, Hr. Mølmark!

Mølmark

feler forskrækket til Frakkeknappeme.

Næ Tak, næ Tak . . . jeg gaar straks igen . . . Det var bare et lille ærbødigt Besøg . . . jeg synes dog, jeg vilde hilse paa min fordums Elev og Ven . . .

Fjordby

Det er rigtig smukt af Dem, at De ikke har glemt mig, Hr. Mølmark!

Mølmark

benligt.

Ikke Hr. . . . jeg be'er Dem, ikke Hr. . . . bare Mølmark . . .

Fjordby

Vil De ikke have en Bid Brød med, Mølmark? Vi sidder ved Frokostbordet, ser De.

Mølmark

Næ Tak, næ tusind Tak . . . jeg har lige spistFrokost hos Provst Klinge ... i Køkkenet hos Provst Klinge . . . Folk her i Fjordby er saa mageløs gode og kærlige imod mig . . .

Mdm. Bertelsen

Men en lille Kop Kaffe, Mølmark? Vi skal netop til at drikke Kaffe.

Mølmark

glad-beskeden.

Tusind Tak . . . maaske en lille Kop . . . hvis der da er paa Kanden . . .

Mdm. Bertelsen

Vel er der saa! . . . (I°d i sin Lejlighed, idet hun hemmeligt til Fjordby prikker sig betydningsfuldt paa Panden.)

Fjordby

Vil De saa ikke lægge Overfrakken.

Mølmark

med et angestfuldt Tag i Frakken.

Næ tusind Tak . . .

Fjordby

Værsgod at tage Plads da.

Mølmark

Tak-æ . . . jeg staar saa godt . . .

Fjordby

Nej, værsgod dog . . .!

Mølmark

sætter sig paa Kanten af en Stol.

Tak . . . (Ser sig om.) Hvor her er nydeligt . .. Hr-æ . . . Hans Fjordby har nok rejst meget?Fjordby

Ja, en Del har jeg jo flakket om i Verden, siden vi sidst saas.

Mølmark

Hvor det maa være dejligt ... at rejse. Det har altid været mit højeste Ønske . . . Men Skæbnen har jo villet det anderledens ... og især nu, da det er gaaet saadan lidt tilbage for mig . . .

Fjordby

Hvorledes lever Deres Kone og lille Datter?

Mølmark

De er begge døde . . .

Fjordby

undskyldende.

Det vidste jeg ikke, kære Hr. Mølmark . . .

Mølmark

Nej . . . Først blev min Kone mig berøvet. . . hun blev henkastet paa Sygelejet, og det havde Døden til Følge.

Fjordby

Hvad fejlede hun . . .?

Mølmark

Det var en heftig Lungebetændelse, og Lægerne stod magtesløse ... Og saa sad jeg ene med min lille Datter; indtil ogsaa hun faldt fra.

Fjordby

raadlas.

Var det samme Sygdom?Mølmark

Næ-e, Gudskelov, det var det ikke, nej! Hun var ved en Skoleskovtur et Par Aar i Forvejen styrtet ned fra Vognen og havde stødt Ryggen . . . Men det faar jeg først at vide to Aar efter, og saa var det jo for sent . . . Det er for sent, min gode Mølmark! sa’e Stiftsfysikus Lorenzen til mig ... det er for sent! det er en Rygmarvslæsion, Barnet staar ikke til at redde ... Og saa forlod ogsaa hun mig . . . Aa, det gjorde mig saa hjerte-ligt ondt; og jeg taalte det da heller ikke; jeg fik en heftig Nervefeber; og ingen havde jeg til at pleje mig, saa man bragte mig paa Hospitalet . . . og der laa jeg . . .

Fjordby

Herregud dog ... Var De længe syg, Hr. Mølmark?

Mølmark

Et halvt Aars Tid . . . Lad mig se? jo et halvt Aars Tid . . . Men saa skete der noget, som aldrig burde være sket . . .

Fjordby

Saa-aa? Og hvad var det?

Mølmark

Jo-o, jeg hørte dem hviske omkring mig, at min Plads paa Borgmesterkontoret kunde jeg intet " Haab gøre mig om at erholde igen, da Sygdommen

havde slaaet sig paa . . . (Løfter langsomt en Finger op mod Panden.) Men man kunde dog have undladt at tale derom, saa jeg kunde høre det; thi Fremtidssorgeroprullede sig for mig ... jeg fik et Tilbagefald og tabte Bevidstheden for lange Tider ... Da jeg atter kom til mig selv, forsøgte man at trøste mig og indgyde mig Haab . . . men det var for sent . . . det var for sent, min gode Mølmark! mit Hovede havde faaet et Knæk . . .

Fjordby

De mistede altsaa virkelig Deres Plads?

Mølmark

Ja . . . Borgmesteren kunde jo ikke være tjent med mig.

Fjordby

Han kunde jo have forsøgt!

Mølmark

Han kunde have forsøgt, ja . . . det sagde jeg ogsaa i Begyndelsen til mig selv . . . Men han havde fortrydt det, han havde sikker lig fortry dt det! Jeg er sandelig ikke længer den, jeg har været ... Nu ser vi bare med Christian den Femte! Jeg har ganske vist kun tredje Karakter, men dog en stor tredje, og før min Sygdom huskede jeg Paragrafferne paa mine Fingre, nu kan jeg det ikke mere ... de løber sur for mig ... Og nu er jeg den!

Mdm. Bertelsen

ind med Kaffe og Wienerbrod.

MøLMARK

fornøjet.

. . . Jeg véd intet saa dejligt som en lille Kop Kaffe om Formiddagen . . .!Mdm. Bertelsen

skænker.

Værsgod, Mølmark, forsyn Dem.

Fjordby

Ja, spis, Mølmark!

Mølmark

forsyner sig beskedent.

Tak, Tak...! Ja, nu har jeg da ellers selv faaet Raad til Bollen .. . Jeg sætter nemlig saa ? uhyre Pris paa lidt Hvedebrød til min Kaffe om

Morgenen ... det er en Vane fra min Families Tid . . . men det kan jeg jo ikke om Vinteren for Brændselen . . . (Livligt smilende.) Men saa ta’er jeg rigtignok ogsaa Revanche om Sommeren; for saa maa jeg have mit Wienerbrød hver Morgen og to om Søndagen . . . men saa spiser jeg heller ikke Rugbrød, naturligvis! ... Og nu kommer jeg jo rigtig ovenpaa ved Markedet; jeg har allerede faaet Ansættelse ved Cirkus Lieberkind ... det er en ren Aftale!

► Fjordby

Ved Cirkus, Hr. Mølmark?

Mdm. Bertelsen

Skal De staa paa Hovedet, Mølmark?

Mølmark

godmodig leende.

Næ, næ, lille Madam Bertelsen, det holdt det nok ikke til! . . . Næ, jeg er engageret til at bringe Plakater rundt i Husene ... i de bedre Huse . . .(Haler en stor sammenlagt Plakat op af Lommen.) Se her . .

maaske det kunde interessere?

Fjordby

tager Plakaten.

Mdm. Bertelsen Og hvad kan De saa tjene ved det, Mølmark?

Mølmark

En halvtredsindstyve øres Penge ... og hvad der ellers kan falde af, naar jeg henter 01 eller saadan ... det er slet ikke saa lidt ... Og saa er det mig en Fornøjelse at gaa . . . Motion skal man jo ha* . . . (Rejser sig.) Mange Tusind Tak for Kaffe ... Nu maa jeg skam af Sted . . . (Knapper Frakken op: men knapper forskrækket til igen. Man ser, at han ingen Vest har paa.

- Ler forlegent.) Jeg glemte rent, at mit Uhr er hos Mester . . . Maaske De vil . . .

Mdm. Bertelsen Klokken er godt et . . .

Mølmark

Tak, Tak . . . Tak ... Ja, saa vil jeg takke . . . Fjordby

Hør, lille Mor, Du bliver vel ikke vred, naar jeg beder Dig om at lade mig være lidt alene med Hr. Mølmark? Der var noget. . .

Mdm. Bertelsen Saa gerne, min Dreng, der er saamæn nok at gøre for mig ude i Køkkenet!Fjordby

klapper hendes Kind.

Tak, Du er en sød lille Kone!

Mdm. Bertelsen

klapper igen.

Og Du er en sød lille Dreng! ... De kan ikke tænke Dem, hvor jeg er glad ved at ha* faaet ham igen, Mølmark!

Mølmark

Ja . . . det maa være dejligt. . .

Mdm. Bertelsen

ud.

Fjordby

Sig mig, Mølmark, hvad er egentlig denne Direktør Lieberkind for et Menneske?

Mølmark

En udmærket Mand, Hans Fjordby, en særdeles behagelig Mand . . . Ganske vist fortæller Artisterne, at han undertiden skal prygle sin Kone . . . men det er dog vist kun, naar han er noget beruset . . . og Fruen skal være en Del eksalteret. . . men hun er en betydelig Vandkunstnerinde . . . hun optræder som Vandenes Datter ... et særdeles kønt Nummer . .. Jeg saa en Generalprøve i Morges . . . i blegrødt Trikot med Tangplanter . . . overmaade interessant. . . Det staar paa Plakaten.

Fjordby

Og deres Plejedatter . . .?

Gustav Wied: Byens Stolthed. 5Mølmark

Ja, det er ligefrem en romantisk Historie . . . Hendes Fader var en Polak . . . Slangemenneske. Hendes Moder var en Fiskerdatter fra Frederikshavn . . . Saa fik hun Stella og døde; og Faderen, der var ved Lieberkinds Cirkus, døde fem Aar efter af Lungebetændelse ... Og saa tog Lieberkind Barnet til sig og opdrog hende til kvindelig Artist paa Staal-traad . . . Hun er noget ganske overordentligt! . . .

Fjordby

efter nogen Overvejelse.

De kunde bevise mig en stor Tjeneste, Hr. Mølmark ...

Mølmark

Gerne . . . med største Fornøjelse!

Fjordby

Ser De, jeg har netop faaet en Ide til et Billede; men jeg skal bruge en Model, en ung Pige . . . Jeg har tilfældigvis set den lille Stella Weber; hun vilde være udmærket ... Tror De, at hun vil? Og kan faa Tilladelse af sine Plejeforældre?

Mølmark

Jeg kan ikke tro andet. . . Det vil jo være en Ære for hende selv og Selskabet! Jeg skal straks tale med Direktøren derom.

Fjordby

Honoraret kan Direktøren selv bestemme . . . Men mon det er muligt, at jeg kan faa den unge Pige i Tale endnu i Dag ... her hos mig?Mølmark

Det tror jeg ganske vist. . . en saa stor og berømt Kunstner! — Jeg skal søge at udvirke, at Frøken Stella kommer her hen straks efter Truppens Reklameoptog gennem Byen . . .

Mdm. Bertelsen

hurtig ind.

Gud, Hans, der er Konsulen og Frøken Solskin!

Mølmark

ydmygt

Konsulen er en af mine Velgørere . . .

Fjordby

Naa, de har nok travlt med at faa at se, hvordan Du har indstalleret mig, Mor!

Mølmark

Farvel, Hans Fjordby, og Tusind Tak for din . . . Deres . . .

Fjordby

smilende.

Din . . .!

Mølmark

... for din venlige Modtagelse.

Fjordby

Farvel Mølmark ... og kom snart igen.

Mølmark

Tak, Tak, Tusind Tak ... Ja, det er saamæn første Gang i fem Aar, at jeg har været i saadan et rigtigt Hjem . . . saadan i Stuerne.Mdm. Bertelsen,

der har ryddet af Frokostbordet.

Nu maa De gaa, Mølmark . . . der kommer de!

Mølmark

Ja, ja . . . lille Madam Bertelsen ... Og Tak for den dejlige Kaffe . . . jeg glemmer den aldrig!

Fjordby

Farvel, Hr. Mølmark . . . Saa stoler jeg paa Dem!

Mølmark

Fuldt ud, fuldt ud! . . . Farvel begge to! (Ud.)

Mdm. Bertelsen

Aa, Herregud, det sølle Skrog! Ja, saadan kan det gaa i Verden! . . . Konsulen og Frøkenen er kommet ridende. De har sat Hestene ind hos Vognmand Pilegaard hernede ved Volden, Hans.

Fjordby

Naa ... Ja, det er vel bedst, at jeg gaar dem i Møde . . . (Smilende.) Han er jo ogsaa min „Velgører". (Tager sin Hat og gaar ud.)

Mdm. Bertelsen

rydder lidt op og gaar saa ind til sig selv.

Uden for Atelieret ser man Hans Fjordby modtage Konsulen og Frøken Solskin, der begge er i Ridedragt. — De staar lidt og taler sammen og ser paa Udsigten. Saa aabner Fjordby Døren, og man kommer ind.

Konsulen

Ja, det var en pæn lille Middag, Hans, meget pæn. Stemningen blev efterhaanden, som den skulde være.Solskin,

der klynger sig til Faderen.

Og Hans fortalte saa mange morsomme Ting fra sine Rejser . . . ikke Papa!

Fjordbv

Og Husets Damer var saa elskværdige og smukke.

Solskin

skjuler Ansigtet.

Hi, hi . . .

Konsulen

Naa, Tøs, skab Dig nu ikke! — Og hvad siger Du om den Riideshejmer fra 1821 . . . Napoleons Dødsaar! Ekstra, hvad!

Fjordby

Storartet! Men lumsk. . . Borgmesteren!

Konsulen

Ha, ha, ha, ja! (Man sætter sig.) Nej, som sagt, Du maa undskylde, Hans, at vi saadan kommer uanmeldt; men vi var ude at ride, og saa vilde Solskin pludselig absolut herop!

Solskin

Men Papa dog. . . hvor kan Du sige det! Vi aftalte jo, førend vi red ud, at vi skulde træffe Mama og Min heroppe. (Dasker barnligt tii ham.) Du er rigtig en slem Papa, at Du siger saadan noget!

Fjordby

Naa, de andre Damer kommer ogsaa? Det var da morsomt . . . Men her er jo ikke rigtig i Orden.Konsulen

ser sig om.

Ved Du hvad, Hans, jeg tror, Du havde faaet det komfortablere, hvis Du havde opslaaet dit Paulun i Dear Home!

Fjordby

Tør ikke benægte det, Hr. Konsul, men . . .

Solskin

Jeg synes, det er saa nydeligt, at Hans . . . maa jeg sige Hans?

Fjordby

Naturligvis, Frøken Solskin ... Vi er jo Barndomsvenner, ikke?

Solskin

Ja, det er vi . . . Tænk, jeg maa sige Hans, Papa!

Konsulen,

der har givet sig til at bese Billederne.

Hvad skulde Du ellers sige . . . (Finder et Studie af en negen Modei.) Se, se 1 Ha, ha! ... Nej, det er vist ikke noget for Dig, Solskin!

Solskin

vil se.

Jo, jo, jo . . .! (Ser Biiiedet.) Næ, Hans dog . . . hvor kan De male saadan noget. . .!

Fjordby

smilende.

Synes De, at det er saa slemt?

Solskin

gemmer Ansigtet.Konsulen

ser ud gennem Ateliervinduet.

Der kommer din Moder, Solskin . . . Det er vist bedst, jeg sjokker ned og faa halet hende op.

Solskin

skriger.

Papa I (Klamrer sig til ham.)

Konsulen

frigør sig.

Tror Du, han æder Dig? ... Vi kommer jo om et øjeblik . . . (Ud.)

Solskin

sidder og vrider sig paa en Stol.

Fjordby

betragter hende smilende.

Solskin

De maa ikke staa saadan og se paa mig, Hans ... jeg bliver saa ulykkelig . . .

Fjordby

leende.

Kan De huske, Frøken Solskin, hvor jeg var forelsket i Dem i gamle Dage?

Solskin

Ja . . . Mama! ... Aa bare Mama var her! Fjordby

De skal ikke være bange; jeg skal ikke fornærme Dem med en Erklæring.

Solskin

skuffet

Ikke . . .Fjordby

Hvor De var haard ved mig den Gang.

Solskin

Var jeg . . . jeg var jo en ren Tøs dengang . . .

Fjordby Og jeg en ren Dreng.

Solskin

med Haab.

Men nu . . .

Fjordby

Ja, nu er vi begge to blevet klogere.

Solskin

henrykt.

• Ja, det er vi . . .!

Fjordby

ser ud gennem Glasvæggen.

Der kommer Konsulen og Damerne nede. Solskin

Hans . . .

Fjordby

vender sig.

Ja . . .

Solskin

Jeg beder Dem om Forladelse, Hans ...

Fjordby Om Forladelse . . . ?

Solskin

Ja, fordi jeg var saa ond imod Dem . . . dengang . . .Fjordby

Alt forladt, lille Solskin! Den Historie er saamæn glemt for længe siden.

Solskin

Er den glemt. Mama . . . !

Fjordby

Men, Frøken Solskin dog!

Solskin

skjuler Ansigtet

Han hader mig ... 1

Fjordby

med forstilt Pathos.

Frøken, jeg er Dem ikke værd!

Solskin

Jo, De er!

Fjordby

hurtig.

Der er Deres Forældre!

Konsulen, Konsulinden og Minorca

ind.

Solskin

imod dem.

Mama ...!

Konsulinden

til Fjordbt.

Hun savner altid sin Mama, det kærlige Barn! ... Ja, her har Du os, lille Hans!

Fjordby

Velkommen Frue! Det glæder mig at se Dem! (Nikktr.) Velkommen, Peter!Minorca

Tak, Hans!

Konsulinden Ole Carl, mit Overstykke . . . !

Konsulen

hjælper hende Overs tykket af.

Minorca Ole Carl, min Hat . . .!

Konsulinden

Fy, fy, lille Min . . . ikke gøre Nar af sin Moder! Fjordby

Maa jeg ikke byde Herskaberne et Glas Vin? Jeg har en- gammel Spanier, som . . .

Konsulen,

der har set paa Billeder.

Tak, Hans, ja lad os bare smage den!

Solskin

Mama, jeg vil bort . . . Jeg vil ride . . .

Konsulinden Baby har saa ondt i sit Hovede, Ven . . .

Konsulen Mon saa ikke et Glas Vin . . .

Minorca

Kesten kan jo ride . . . Jeg vil virkelig se mig lidt om herinde først.

Solskin

Saa skulde Du blive her alene . . .? Nej, saa bliver jeg virkelig ogsaa!Konsulinden

Forlig Børnene, Ven . . .

Konsulen

Nu skal I se at forliges, Tøse! . . . Faar vi saa den Spanier, Hans?

Fjordby

Ja, nu skal jeg . . . (Fremtager en Flaske og Glas fra et Skab.)

Konsulinden

ser sig om.

Lille Hans, jeg tror, at Du havde faaet det hyggeligere paa Dear Home . . .

Minorca

For Guds Skyld, Hans, bliv hvor Du er! Hjemme har man ikke et Øjebliks Ro for Fruentimmervrøvl!

Konsulinden

Irettesæt hende, Ven ...!

Konsulen

halvt spegende.

Peter, Peter! ... Se, Du dyr Dig!

Fjordby

med et Glas

Velkommen, mine Herskaber! Og hjertelig Tak for den venlige Modtagelse, som er blevet mig til Del! . . . Skaal, Frøken Solskin! Lad mig nu se, at De svarer til Deres Navn!

Konsulinden

Hvor nydeligt. . .!Solskin

vrisser.

Fjordby

Skaal, Peter!

Minorca Skaal, gamle Hans!

Solskin

Mama . . .! Jeg vil ikke have, at de er saa gode Venner!

Konsulen

Det er en storartet Vin, storartet. . . superb! Konsulinden

ser Guitaren.

Aa, lille Hans, jeg har hørt, at Du synger saa kønt... Vil Du ikke synge lidt for os? Det kan maaske adsprede vort lille Solskinsbarn . . .

Fjordby

tager Guitaren.

Med Fornøjelse ...

Pludselig lyder Klang af Trompeter, Bækkener og Stortromme op fra Voldgaden.

Solskin

op.

Det er Cirkusfolkene. Jeg elsker Cirkusfolk! (Ud-> Konsulinden

Solskin . . . Baby . . . dine Hovedsmerter . . . Aa, se at faa hende ind, Ven!

Konsulen Hun har godt af lidt Luft...Konsulinden

Ole Carl. . .! Ven . . .!

Konsulen

hen til Deren.

Solskin, din Moder vil ikke ha det! . . . Hun er langt nede ad Volden!

Minorca

Lad hende bare Løbe; saa har vi da Fred saa længe! — Maa jeg se mig lidt om, Hans, i Butikken?

Fjordby

leende.

Værsgod ... Ja her ser jo noget forstyrret ud. Men det skal jo nok blive bedre.

Konsulinden

At dog Borgmesteren ikke holdt paa, at disse Gøglere ikke maatte optræde her! Al den Uro og Raahed de bringer ind i vor lille fredelige By!

Solskin

hurtig ind. — I Favnen paa Fruen.

Mama . . . der er hun . . . der er hun!

Konsulinden

Hvem, Barn ...?... Ven!

Solskin

Linjedanserinden . . .! Cirkuspigen . . .!

Stella Weber

♦viser sig uden for Glasvæggen; men da hun ser Konsulfamilien, trækker hun sig skyndsomst tilbage.Konsulinden

strengt.

Skulde hun have været her ind, Hans?

Fjordby

smilende.

Maaske . . . jeg véd ikke .

Konsulinden Ole Carl . . . mit Overstykke!

Konsulen Jamen, Adelgunde . . .

Konsulinden

Ole Carl . . .!

Konsulen

hjælper hende med Overstykket.

Solskin

pludselig.

Vil mine Forældre og min Søster blive her længere . . . Jeg gaar! (Bort.)

Fjordby

Kære Fru Konsulinde, jeg forstaar ikke, at. . .

Konsulinden

Nej, D u forstaar ikke . . . Men Du har skuffet mig dybt, Hans, dybt. . . Paa flere Maader! . . . Saa gaar vi, Ole Carl! (ud med konsulen.)

Minorca

leende bagefter.Fjordby

staar noget forstemt og forvirret tilbage. — Trækker derpaa smilende paa Skuldrene og gaar hen til Glasvæggen og kigger efter Konsul-famxuen. Naar den er vel borte, aabner han en Rude og vinker af Stella, der nærmer sig.

Kom kun ind, Frøken!

Stella

nikker.

Fjordby

hen at aabne Døren.

Stella

ind.

Fjordby

tager hende ved Haanden og ferer hende frem i Stuen.

Det var rigtig pænt af Dem, at De kom, lille Frøken.

Stella

Ja, Far sagde, at De vilde tale med mig. Fjordby

Ja, det er meget rigtigt. (Byder hende en Stol.)

Stella

sætter sig. — Ser sig nysgerrigt om.

Fjordby

De har vel aldrig været inde i saadan et Glashus før?

Stella

fuldstændig naturlig.

Jo-e . . . Jeg er bleven fotograferet mange Gange i Kostume til at sætte i Vinduerne.

Fjordby

Jamen, jeg er ikke Fotograf; jeg er Maler.Stella Ja, det véd jeg nok.

Fjordby

Saa véd De maaske ogsaa, hvad det er, jeg vil tale med Dem om?

Stella

Nej; Far sagde, at det vilde De selv sige mig. Fjordby

sætter sig lige over for hende.

Jeg vil male Dem, Frøken Stella.

Stella

ler.

Fjordby

Ganske som De er skabt . . . uden Klæder. Stella

Og hvorfor vil De netop male mig?

Fjordby

Fordi jeg tilfældigvis har set, at De er et lille Naturens Mesterværk ... Nu maa De ikke blive vred, lille Frøken, men jeg saa Dem jo nede ved Fjorden ... i Fjorden i Morges.

Stella

ukunstlet.

Var De ogsaa ude i det forfærdelige Tordenvejr

. . .? (Gyser.) Uf-f!

Fjordby

Ja. — Men jeg syntes ikke, at De lod til at være videre bange dengang?Stella

Jeg maatte jo redde Børnene.

Fjordby

Var det Direktørens Børn?

Stella

Nej, det er Klovnens ... Er de ikke søde? Fjordby

smilende.

Jo-e, det er de vist. . . Men jeg saa mere paa Dem!

Stella

ler.

Fjordby

Er De glad ved at være hos Direktør Lieberkind, Frøken Stella?

Stella

Ja-a .. . Men jeg vilde dog hellere til et rigtig stort Cirkus og blive Beriderske!... (SérgmodiK.) Men det kommer jeg vist aldrig; jeg kan jo ikke san godt gaa fra Lieberkinds, da de har taget sig dl mig, fra jeg var ganske lille.

Fjordby Er de gode imod Dem?

Stella

selvbevidst.

Det er de nok nødt til! Det er mig, der trækker!

Fjordby

Naa . . . maa jeg saa faa Lov til at male Dem?

Gustav Wied: Byens Stolthed. 6Stella

Ja . . . De skal faa Lov til at male mig, fordi De var saa god imod os i Gaar og fik Borgmesteren til at give os Lov til at optræde ... Vi er saa fattige.

Fjordby

Jamen nu skal De tjene mange Penge! . . . Jeg betaler altid mine Modeller rigeligt.

Stella

Nej, jeg vil ingen Penge have! Jeg vil ikke staa Model for Betaling. Jeg vil gøre Dem en Tjeneste; men jeg vil ingen Penge have.

Fjordby

nikker.

Naa, godt! Saa sender jeg hele Byen hen i Cirkus!

Stella

Ja, det kan De gøre! Saa bliver Direktøren glad.

Fjordby

Det er altsaa en Aftale!

Stella

Hvor naar ønsker De, at jeg skal begynde at staa Model?

Fjordby

Straks! — Hvis De har Tid?

Jo e .

StellaFjordby

ivrig. — Stiller et Skærmbrædt op.

Jeg længes ligefrem efter at komme til at begynde! Det skal blive storartet! Mit Mesterværk!

— Her omme bag Skærmbrædtet kan De klæde Dem af.

Stella

om bag Skærmbrædtet, hvor hun begynder at klæde sig af.

Fjordby

laver ivrig i Stand til at tage fat paa Maleriet. Stiller et Staffeli frem og et Lærred op. Efterser Pensler og Palet.

Saa kommer

Mdm. Bertelsen

ind fra hans Soveværelse med et Par af hans Benklæder.

Disse hersens Bukser, Hans, trænger til lidt

Syning, nu skal . . . iFaar øje paa den halvt afklædte Stella ; strækker Armene mod Himlen og segner om paa en Stol.)

Ih, Du Frelserens Himmerig, det skulde Byen se! Fjordby

tysser paa hende.

Tæppe.TREDJE AKT

Hjerne af Markedspladsen ved „Tolderporten*. — Porten ses i Baggrundens Midte og udger en Del af Byens Vold, som flankerer den til begge Sider. Porten er bygget af store, rede Munkesten og har et spidst, teglhængt Tag. Porthvælvingen, der ferer ud til Landevejen, er temmelig snæver; og oven over den er anbragt Byens Vaaben: tre fede Sild. —

Tværs over Scenens Mellemgrund er der Passage mellem Telte og Boder. — Til hejre for Tolderporten et Telt med et stort Skilt, hvorpaa malet: »Rybels verdensberemte Rædselskabinet.* — Til venstre for Porten en Skydeindretning med malede Figurer af celebre Beremtheder. — Til venstre i Forgrunden Cirkus Lieberkinds flagsmykkede Telt, der vender Bagsiden mod Tilskuerne. Uden for Teltaabningen ses en Del af en Vogn med Circusrekvisitter og Bohave. — Til hejre i Forgrunden Gæstgiver Hansens Beværtningstelt, ligeledes med Bagsiden mod Tilskuerne. Et Træbord paa Bukke og en Balje til Afvadskning af Glas og Kopper udenfor. Langs Teltets venstre Side Smaaborde med Stole og Bænke. En Pige staar og vadsker Glas op. — Det er sent paa

Aftenen, Lygter og kulerte Lamper er tændt. — Lidt hen i Akten ses M aanen komme frem over Volden.

Allerede før Tæppet gaar op, høres en forvirret Markedslarm: Musikken fra Dansepladsen, Lirekasser, Tudehorn, Skrigeballoner.Naar Tæppet er helt oppe, sætter pludselig

Udraaberen

henne foran Rædselskabinettet i med hæs Brændevinsrest

Værsartig, mine Damer og Herrer, værsartig! Ti Øre for voksne og det halve for Børn og pukkelryggede! Værsartig! Værsartig! De vil gyse, saa Klæderne falder af Kroppen paa Dem! De har aldrig set no'et saa forfærdeligt! Her er to levende Løver, der bider Hovedet af et Lam og derpaa æder hverandre gensidig! De skal ikke være bange, lille Dame, jeg skal nok holde paa Dem! Og en afrikansk Høvding, der æder sin Svigermoder med Hat og Parasol og Støvlelidser og det hele! Skynd Dem lidt at gaa ind, inden Jorden forgaar, for der er meldt godt Vejr fra metrologisk Institut! Værsartig! Værsartig!

En Del af Publikum gaar ind i Teltet. En anden Del vil hellere hen at danse.

En stor, fed, glad Lir emand trækker spillende en lystige Melodi paa sin Kasse hen over Pladsen og bort ad Teltgaden. Paa Kassen er anbragt en Plakat, hvorpaa der med store Bogstaver staar: Lider af Krampe og apoplektiske Anfald.

Den blinde Mand staar paa et Hjørne og stryger sin Violin og synger:

Nu vil jeg fortælle min Skæbne saa tung, den har mig forfulgt, siden at jeg var ung, mit øje var mat og fordunklet mit Blik

Udraaberen

Hold op med den Katzenjammer, lille Vejbel, her er ikke en Hundestejle, der hører paa Dem! (Bort).Den blinde Mand

tier og gaaer.

Inde fra Cirkusteltet hører man Fru Lieberkind skælde og smælde:

Na-e, so Du vil icke hente 01! — So Du ær blefvet stor po det! — Ær det, fordi Du sitter Model for den skidt Maler? — Du skulde dock heller tenke po, at vi har gifvet Daj Mat og Føte fra den Ganch vi tok Daj op i Landevajsgrøften!

Direktorens Stemme

manende.

So, so, Herzblåttchen, Herzblåttchen, lat nu Stella dock vere i Freet! Hun kan da ikke hente Bajer i Kostume!

Direktricens Stemme Naj . . men jaj . . . jaj din egteviede Hustru,

jaj kan . . . Och jeg kan (Kommer farende ud af Teltet med Favnen fuld af Flasker og forsvinder i Beværtningsteltet.)

Direktoren

Hovedet frem fra Teltet. — Raaber.

Lucifer! Herhiit! Du skall optræte ... ja!

Lucifer

kommer ovre fra Rædselskabinettet. — Slaar Saltomortaler langs ad Teltgaden.

Holla! Hopla! (Forsvinder i Teltet.)

Direktøren

ind efter.

Direktricen

fra Beværtningsteltet med fyldte ølflasker. — Til nogle Cirkusunger, som tumler rundt oppe i Vognen.

Skal I kravle dær ock knekke Halsen, I smoDjæflel Hemet mæt Jer ock berind! dier jaj skal slo Jer døde mæt en Hand po en Gank! s Teha

efter Ungerne.)

Baron v. Scanscsn. og Fddiwcgdg Bisse Arm i Arm; noget berusede.

V. SCHIXCKEL

Nu saa De det Jo selv, Busse, hvor han springer for mig dernede paa »Skandinavien*!

Busse

Hvem . . .?

v. Schixckel Markussen, naturligvis, Værten! . . . Naar jeg siger til ham: Markussen, Portvin! . . . saa er han der med Portvin ... Og si'er jeg: Markussen, Champagne! . . . saa er han der med Champagne! . . . Og si*er jeg, som jeg sa'e: de Krebs er ikke friske, Markussen, saa . . .

Busse Ja, hva* saa . . . hva'!

v. Schinckel Saa . . . ja, saa kommer han straks med Oksetunge og Grønærter... for der var ikke flere Krebs, eller Hummer eller hvad det var.

Busse

Nej . . . Men det var en dejlig Soupé, Hr. Baron . . . en dejlig . . . ganske dejlig Soupé . . . Saadan en Soupé er der ikke mange, der spiser paa Skandinavien . . .v. Schinckel Nej . . . ikke uden naar jeg er med . . .

Busse

Skal vi gaa i Cirkus, Baron . .? Jeg faar pludselig saadan en urimelig Lyst til at . . . gaa paa Cirkus . . .

v. Schinckel Nej, vi skal ikke, Busse . . . Næ, véd De, hvad vi skal! . . Vi skal drikke et Glas Skumpeter med den lille Stella-lella Webeleber! Jeg vil invitere hende . . . Hun er lækker, hva' Busse! sikke Pusse-busse-lankebanker hun har!

Busse

ler idiotisk.

v. Schinckel

sætter sig ved et Bord; faar et Visitkort frem og skriver.

Busse

forseger at dikkedikke Opvadskerpigen; men afvises. Klokkeringning i Cirkusteltet melder, at Forestillingen begynder.

Bømler

hurtig ind fra Markedsgaden; faar øje paa Baronen.

Naa her sidder De og driver den af. . . Herre, dæmp min Vrede! ... Og jeg, der har rendt hele Markedet rundt for at hitte Dem!

v. Schinckel

Maa jeg én Gang for alle sige Dem, Bømler, at jeg frabeder mig Deres Nærgaaenheder!

Bømler

Saa-e? Da kommer De dog til at taale dem ...Dæmp atter min Vrede, Herre! . . . Jeg kan ikke tillade, at De løber rundt her og laver Fest paa min Bekostning.

v. Schinckel

Deres Bekostning . . .? De . . De . . jeg taaler ikke Deres Næsvished!

Bømler

til Busse.

Naa, Hr. Fuldmægtig, tillader De, at jeg drikker en 01 med Dem?

Busse

Jeg kan vist ikke mere. . .

Bømler

Aa jo vist! . . .

v. Schinckel

Jeg nyder ikke noget i denne Snask!

Bømler

til Opvadskningspigen.

Jomfru, tre fra Fad.

Pigen

ind efter øllet.

Bømler

Tag Plads Deherrer! ... Se Maanen titter over Tolderporten . . . den gamle . . hi, hil baade Mun-nen og Porten! Det er ligefrem Poesi! . . . Man burde hente sin Trillebør!

Man sætter sig.En Opvarter

ind med Oliet

Bømler

betaler.

v. Schinckel

Jeg drikker ikke hér!

Bømler

med Gestus mod Flaskerne.

Hr. Baron . .. gjort Gerning staar ikke i Entréen! . . . øllet er serveret! . . . Hør Busse ... Hr. Fuldmægtig! Har jeg nogen Sinde fortalt Dem min Historie med Greven?

Busse

Nej . . . han er Baron . . . han dér ... det siger han da . . .

Bømler

gnækker ondskabsfuldt.

v. Schinckel

er vred.

Bømler

Ja, se det var den Gang, jeg boede i Fjeldsted, da arbejdede jeg jo for Greven paa Rugholm; saa skulde jeg engang levere min Regning, men jeg kunde ikke huske Tittel asen . . . Saa gaar jeg til Smed Lejfert og si'er til ham: kender Du Grevens Titelaser, for dem holder han jo strengt paa? Jo, si'er saa Lejfert, Du skriver saaden og saaden, Bømler: Høj- og Velbaarne Hr. Kammerherre Hofjægermester Ridder af Dannebrog og Dannebrogsmand p. p. med mejet mere Doktor filesofia Lensgreve H. G. S. v. Rosen til Rugholm! . . . Hva* Bussé . . . Fuldmægtig! saadan en Tittelas har De vist ikke paa Deres Regninger ?... Skaal! (Der drikkes) Naa, og saa skriver jeg jo saa Regningen og gi'er ham hele Tittel asen: Høj- og Velbaarne Hr. Kammerherre.

Mdm. Bertelsen

er kommet ind og ser sig sagende om. Opdager de tre Herrer og nærmer sig.

Hør, Bømler, De skulde vel ikke have set noget til Hans Fjordby? Vi er kommet bort fra hinanden.

v. Schinckel

ler fjollet — ondskabsfuldt.

De kan vist finde Hr. Maleren inde i den lille Stellas Paaklædnings . . . eller maaske snarere Afklædningsværelse, Madam.

Mdm. Bertelsen

indigneret.

Fy, skammer De Dem ikke at føre saadan en Tale! De, som kalder Dem en fin Mand!

Bømler

hurtig, mildnende.

Bryd Dem ikke om Hr. Baronen, Madam Bertelsen; han er et ungt Menneske . . . tilgiv ham, han véd ikke, hvad han siger.

Mdm. Bertelsen

bort til venstre.

Bømler

De maa sandelig ta* Dem i Agt for Madam Bertelsen, Baron . . . hun kommer ud og ind hosKonsulens . . . hun kan skade Dem grumme . . .

(Lægger i et pludseligt Anfald af ømhed sin lamme Arm paa Baronens

skulder.) Jeg føler for Deres Ingterresse som en Fader!

v. Schinckel

rykker bort.

Har jeg ikke sagt, at De maa ikke røre mig med den Haand!

Bømler

Jeg havde glemt det. . . hi, hi!

Busse

vaagner af jen Des.

... Og hvad sa'e saa Greven, da De kom med Regningen, Bømler?

Bømler

Greven . . .? Naa, det er sandt, ja! . . . Jo, jeg ha'de jo gi'et ham hele Tittelasen: Høj- og Vel-baarne Hr. Kammerherre, Hofjægermester, Ridder af. . .

Fjordby

ind fra hejre.

Naa, her træffer man jo godt Selskab!

Bømler

smidskende.

Ja, man skulde maaske ikke sidde og drikke mod Skriftens Ord . . . men en Festaften . . .

Fjordby

Ja, naturligvis! Og i det dejlige Vejr!v. Schinckel

Vil Hr. Fjordby ikke gøre os den Ære at tage et Glas med?

Fjordby

Nej, Tak, Hr. Baron . . . Ellers Tak for Venligheden !

v. Schinckel

krænket.

Naar en Adelsmand byder Dem Plads ved sin Side .. 1

Fjordby

Ikke engang saa! . . . Jeg har faaet tilstrækkeligt i Dag . . . Det har De vist for Resten ogsaa.

v. Schinckel

op.

Vil det sige, at De vil sige, at jeg er drukken?

(Bømler haler advarende i ham.)

Fjordby

stadig smilende.

Ingenlunde, Hr. Baron! De taaler vist meget mere end jeg.

v. Schinckel

Taaler . . . taaler? Jeg taaler i alt Fald ikke, at man fornærmer mig! ... De husker vist ikke, hvem jeg er . . . Og hvem De er ... De selv er

. . . De, Søn af en falleret Rosinpiller!

i

Fjordby

hæver sin Stok.

Hvad siger De, Menneske!

i

VBømler

forskrækket.

Hr. Fjordby . . . jeg beder Dem ... lad os beherske os . . . Hr. Baronen har virkelig faaet formeget, han véd ingenlunde, hvad han siger * . . Kom Hr. Baron, jeg skal føre Dem afsides ... De har godt af at komme afsides . . .

v. Schinckel

Nej, jeg vil ikke . . . Slip mig, De Glarmester-tamp . . . Slip mig . . .!

Bømler,

der har et fast Greb i ham.

Ja, saa gaar vi . . . Den, der behersker sig selv, er større end et Mulæsel belæsset med Guld! . . . Saa gaar vi, Baron . . . (Bort med baronen >

Fjordby

sætter sig, ærgerlig over det passerede.

Busse

lægger pludselig en Arm om hans Hals.

Fjordby

forundret; befrier sig for Omarmningen.

Hvordan er De kommet i dette Selskab, kære Fuldmægtig?

Busse

med fugtige øjne.

Det var Løgn, hvad han sagde, Hans Fjordby . . . han lyver . . .! Hele Byen lyver . . .! Deres Fader døde som en Hædersmand . . . som en komplet Hæ-ædersmand!Fjordby

Men kære Busse, De . . .

Busse

Ja, nu maa det ud . . . det har pint mit Hjerte i mange, lange Aar . . . Deres Fader døde som en Hædersmand . . . Det var Konsulen og de andre, der vilde knuse gamle Nielsen Fjordby ... De lavede en Ring ... og saa fik de ham prakket paa tusind Tønder Majs, der laa i Riga . . . pil-raadden Majs ... De vidste godt, at Varen var fordærvet. . . men de fik narret gamle Nielsen Fjordby paa Varen ... Og det var den Affære, han gik fallit paa... det var den Handel, han tog sin Død over . . . Men det siger jeg Dem, Hans, det siger jeg Dem, at Deres gamle hæderlige Far ligger som en hæderlig Far i sit Gravsted!

Fjordby

alvorlig.

Hør, Busse, tænker De paa, at hvad De dér har fortalt mig, er en grim Beskyldning imod Deres Principal, Konsul Krøyer! Husk, at man maa svare til, naar man bliver ædru, hvad man har sagt, naar . . .

Busse

Jeg skal svare til hvert Ord, Hans Fjordby . , . hvert Ord! . . . Der har de gaaet og været „Velgørere “ mod den Mands Søn, som de har slaaet ihjel. . . Ja-a de harl Og dér har De Sandheden, Hans Fjordby! . . . Jeg skal staa ved mit Ord paaDommens Dag. Gamle Nielsen Fjordby ligger som en Hædersmand under sit Grønsvær dernede ... til Fingerspidserne! (Bort; men vender om igen.) Og hvorfor har de været velgørende mod hans Søn?

Samvittigheden, lille Hans, der sidder i et Menneske og bider og bider, indtil man ikke kan bære det længere ... (Bort.)

Fjordby

ene; tankefuld og urolig.

Aa-rr, han var jo drukken ... (Op og ned.

Stella

bag Teltvæggen; grædefærdig.

Nej, jeg bliver her ikke en Dag længere! . . . Det er ikke til at udholde at være her, saadan som I behandler mig!

Direktricen

Tossede Tøs! Hvat gor dær af Daj! Har vi icke født og klædet Daj i Zobel og Mor, ock saa-ledes lønner Du vos!

Direktøren

mæglende.

Bianca, Herzblåttchen . . . Publikummet kan høre Daj . . . Hold Daj i Skindpeltsen! ... Nu skal Du ind, Stella, mein Kind! Gør ikke en gammel Mand Skandale mit po Forestillingen . . . Ser Du, jaj fik hende ind, Bianca, min Hustru!

Direktricen

Ja, jaj skal tale Dundert mæt hende, kan hun tro saj, naar Forestillingen ær forbi!Fjordby

har rolig paahørt Skænderiet; nu rejser han sig og gaar et Par Skridt hen mod Teltet, saa kommer

Mdm. Bertelsen og Mølmark

fra Teltgaden.

Mdm. Bertelsen

Men der er han jo, Mølmark! — Saadan som jeg har strøget rundt efter Digi Mit Hovede er ganske tumbet... og Benene!

Fjordby

smilende.

Var Du bange for, at jeg skulde blive borte mellem alle de fremmede Mennesker? Eller at nogen skulde gøre mig Fortræd?

Mdm. Bertelsen

halvt fornærmet.

Det er rigtig grimt af Dig, Hans, at gøre Nar af en gammel Kone!

Fjordby

klapper hende paa Kinden.

i Forfærdelig grimt! Men det var for Resten godt,

Du kom, Mor Bertelsen; jeg har noget meget vigtigt at tale med Dig om.

Mdm. Bertelsen

Gud, hvad er der nu!

Fjordby

hen til Mølmark, hvem han giver en Besked.

Mølmark

bukker høflig og gaar ind i Teltet.

Guatav Wied: Byens Stolthed. 7Samtidig med dette heres

Den blinde Mand

spille og synge; uset.

1 Folk, som kan se at fortjene Jert Brød, o, giv mig en Skærv i min grusomme Ned; min Sang er det eneste, hvormed jeg maa fortjene mit Bred, for at Livet kan gaa.

Mdm. Bertelsen

lytter og nikker.

Ja, det er saamæn da godt, at man har sine Øjne!

Fjordby

tilbage til hende.

Sig mig, lille Bertelsen, tror Du, at Du kan skaffe Plads til en Pensionær til oppe i Voldhuset?

Mdm. Bertelsen En Pensionær til . . .? Ja-e . . . jeg har jo Gavlværelset ovenpaa . . . Men hvem er 'et?

Fjordby

sagte.

Stella Weber . . .

Mdm. Bertelsen

forfærdet op.

Hans! Du maa være drukken!

Fjordby

smilende.

Nej, slet ikke, lille, Mor . . .

Mdm. Bertelsen Saa er Du blit gal!Fjordby

Heller ikke! Men sæt Dig nu rolig ned, saa skal jeg forklare Dig Sagen . . . Ser Du, i Morgen rejser Direktøren bort med sit Cirkus, og jeg har jo først lige faaet begyndt paa mit Billede . . . Men derfor maa jeg beholde Stella endnu i nogen Tid.

Mdm. Bertelsen

Jamen, Byen, Hans! Byen . . .! Jeg er, saa jeg ryster!

Fjordby

Blæse med Byen! — Og saa er der ogsaa det, Mor, at jeg synes, at Stella har det ondt . . . Jeg hørte før, hvorledes Direktricen derinde tog paa Veje over for hende . . . Hun skal ud af dette elendige og sørgelige Liv! Det er Synd, at hun skal gaa til Grunde som Landstrygerske!

Mdm. Bertelsen

Ja, det er saamæn underligt nok, at hun har holdt sig saa godt saa længe! . . . Men hvad vil Du da gøre ved hende, Hans?

Fjordby

Det véd jeg ikke endnu . . . Maa hun saa bo i Gavlværelset, lille Bertelsen?

Mdm. Bertelsen

med et dybt Suk.

Jaja, da ...! Jeg k a n jo ikke sige Nej til Dig, Hans! . . . Men Byen ... Byen, -bitte Børn! Byen vil flaa mig!

679316Fjordby

Saa køber vi Dig et nyt Skind, Mor Bertelsen!

— Tak, Du er den bedste Madam i Verden! Maa jeg give Dig et Kys?

Mdm. Bertelsen

genert.

Ja-e Tak . . .

Fjordby

kysser hende.

Mdm. Bertelsen

rørt

Aa Herregud . . . jeg har saamæn ikke faaet saadan et rigtig Kys, siden Bertelsen døde . . .

Molmark ind med Direktøren, der er i Jonglørkostume med Havelok over. — Bukker dybt.

Direktøren

Hr. Gunstmaleren ønskede at samtale mæt maj...

Fjordby Ja, Hr. Direktør. . .

Direktøren

Vil Hr. Fjordby ikke træde maj mæt ind i Telten? Fjordby

Nej Tak, Hr. Direktør . . . Hvor naar agter De at forlade Byen?

Direktøren I Morgen . . . mæt første Tok .. .

Fjordby

i olig.

Naa, allerede i Morgen . . . Men jeg maa sige Hr. Direktøren, at Stella Weber kan ikke rejse med Dem.Mølmark

lister stille ud.

Direktøren

et Skridt tilbage af Forbavselse.

Hvat stor Di ock siker! Kan icke Stella rejse mæt vos?

Fjordby

Nej. Jeg kan ikke undvære hende som Model.

Direktøren

ler tvungent.

Dette anser jaj for Deres ubehakelike Spøk, Hr. Gunstmaler! Jaj kan ikke undvære Stella . . . Stella ær min

fornemste Trækpflaster! Cirkus Lieberkind vil go i Rotterne, wenn Stella Weber gor af Plakaten !

Fjordby

Jeg udbetaler Dem to hundrede Kroner kontant, for at maatte beholde Stella Weber her en Maaned.

Direktøren

nikker overvejende.

To Hundrede Kroner . . . Det er Pænge! Men jaj mo raade maj mæt min Frau Gemahlinde . . . Pardon, et Augenblick! (ind i Teltet.)

Mdm. Bertelsen

Hans, Hans, hvad er det dog, Du gør! ... Og nu siger Du kun en Maaned ... før sa'e Du, at Du vilde have hende helt bort fra Cirkus!

Fjordby

Det vil jeg ogsaa, lille Bertelsen; men man maa jo gaa lidt fint til Værks. Og saa maa vi jo ogsaaførst lære Stella bedre at kende ... se, hvad hun indeholder ... Og maaske vil hun slet ikke forlade Cirkus, maaske kan hun ikke undvære dette omflakkende Liv ...

Mdm. Bertelsen

Ok Gud jo, hvem vil dog ikke hellere sidde i en hyggelig Stue end rende rundt 'paa en nøgen Landevej!

Direktøren, Direktricen og Stella fra Teltet. Damerne er omklædte.

Direktricen

stor paa det.

Hvat ær det for Galskab, min Mand beretter maj? Undvære vores kære, lille Stellacken en Maanedt for zweihundert Kroner . . . ? Aldrig Hr. Kunstmaler! Vi vilde jo da være ganz und aldeles bløte! Hun har Engagement hos vos, ock hun blifer hos vos, ock dermed Amen und Basta!

Stella

dristig.

Jeg har ingen Kontrakt 1

Direktricen

Ach Gott im Himmel so en utaknemlig Tale af et Barn, som vi har samlet op paa en Kant af en Grøft ock gifvet Føde og Klæder ock lært at dantze paa Stoltraadt!

Stella

Jeg har ingen Kontrakt I Hr. Fjordby behøver ikke at betale Jer en øre. Jeg tager selv imodhans Tilbud . . . Jeg vil ikke blive hos jer . . . I er onde imod mig; jeg løber min Vej fra Jer alligevel. . . (Pludselig.) Aa, lille gode Madam Bertelsen, lad mig blive hos Deml

Mdm. Bertelsen

trester hende.

Direktricen

Gott im Himmel, hvilken Schlange, vi har erneret vet vores Barme! . . . Hører Du, hvat hun siger, Lieberkind?

Stella

ud.

Direktøren

Ja, jeg hører det, Bianca, mein Kind . . . ock jaj mener, at to Hundrede Kroner er bætre end et utaknemmelik Stykke Pikebarn!

Fjordby

tager to Hundredekronesedler frem af sin Tegnebog bg vifter fristende med dem.

Bømler

kommer fra Baggrunden; men smutter hurtig om bag Beværtningsteltet, hvorfra han af og til titter frem.

t

Direktøren

peger paa Pengene, i Ekstase.

Se, Bianca, mein Kind, se! Aldrig har vi dock set so dajligt Syn for vores øjne!

Direktricen

besluttet.

Lat vos so slo til da, Lieberkind, for dette usle Mammon!Direktoren

vil rask nappe Sedlerne, men

Direktricen

kommer ham i Forkøbet

Jaj har altid sat for Kassen, Lieberkind, naar der icke var noket i den! (Forvarer Pengene ind paa Brystet)

Direktøren

flov.

Naturlich ... jaj vilde bare hafve overrakt Dig dem, Herzblåttchen, mein Kind . . . personlichen!

Stella

er kommet ind med en lille Haandtaske og ifart Hat og Regnslag. — I Telt døren har hun taget Afsked med Klovnens Børn og Lucifer.

Direktøren

vender sig med Haj hed mod Fjordby.

Altsaa, Hr. Malerfigur, i Dak om en Maanedt!

(Til Stella, mildere.) Adjø, lille Stellacken, OCh Gudt

være mæt Daj i en Maanedt! (ind i Teltet med direktricen, som ser yderst krænket ud.)

Fjordby

lægger en Arm om Stellas Liv. — Nynner muntert

Og Fanden sadler sin blommede Hingst og rider i Natten ud . . .

Mdm. Bertelsen Byen vil hænge vos, Hans!

Fjordby

Saa hopper vi ned igen, lille Mor Bertelsen!

(Alle tre ud sammen.)Bømler

frem bag Beværtningsteltet.

Hi, hi, hi! Solgt som en Slavinde . . . Gud forlade mig min Glæde! ... nu bli'er her sgu . . . Tilgiv Herre! . . . no'et at snakke om!

Tæppe.FJERDE AKT

Konsulens Værelse i Villa „Dear Home*. — I Baggrunden fratrukne, tunge Portierer ind til et Hjørneværelse. — Til venstre i Forgrunden et Karnap vindue. Foran Vinduet Konsulens Skrivebord og store, massive Skrivebordsstol. — Til hejre langs Væggen Panelsofa. Foran denne et firkantet Bord og flere magelige Lænestole. — I Hjernet til hejre Indgang fra Entréen. — Til * venstre en mindre Der i Panelet. — Rygebord. Bogreol. Pengeskab. Pibebrædt med Merskumspiber. — Telefonapparat paa Skrivebordet. — Landkort paa Væggen. —

Konsulen sidder i en Lænestol rygende paa en stor Merskumspibe. Han læser i Byens Avis. —

Inde i Salonen i Baggrunden gaar en net Stuepige og dækker et Tebord. —

Fra et fjernere Værelse heres Klaverspil. —

Konsulindens

Stemme heres nærme sig.

Konsulen

vrisser utaalmodig med Hovedet.

Konsulinden

fra Salonen med et lukket Brev i Haanden. — Om Skuldrene bærer hun et redt Fichu, som hun lægger fra sig paa Skrivebordet.

Her er Svaret, Ven . . .Konsulen

aabner Brevet og læser det.

Konsulinden

Naa, hvad siger han saa?

Konsulen

læser hejt.

Kære Hr. Konsul!

Skal give Møde. Venlig Hilsen.

Deres hengivne

Hans Fjordby.

Konsulinden

nikker tilfreds.

Konsulen

rejser sig; ærgerlig.

Aa-rr! hele den Geschichte keder mig!

Konsulinden

Ven, man kan ikke udelukkende tage Hensyn til sig selv. Her kræver Familiens Ære og den offentlige Moral, at vi skrider ind!

Konsulen

Den offentlige Moral, hæ! Vi andre har ogsaa vore Svagheder! Hvad skal det hele Postyr til! Naturligvis er det Kapellan Langballe, der har hittet paa at tromme dette Møde sammen!

Konsulinden

Det er meget rigtig, det er Langballe, den nidkære Mand! Havde vi ikke haft ham, hvorledes skulde det saa have set ud med Vækkelsen her iFjordby? Provst Klinge lader alt gaa, som det kan . . . Langballe har renset Byen!

Konsulen

Aa, vis, vas . . . renset! Han stikker sin Næse i alle Forhold, gør han, hvis det er det, Du . . .

Konsulinden

Men, Ole Carl, Hans, der i den Grad har skuffet os . .. der har forarget Byen paa det dybeste ved sine Meriter med denne . . . Landstrygerske! ham vil Du da vel ikke tage i Forsvar? Vel? Sig Nej! Vil Du vel?

Konsulen

undvigende.

Du ved jo godt, lille Adelgunde, at en Kunstner maa have Modeller, saa . . .

Konsulinden

Ja, desværre, naar han er ublufærdig nok til at . . . forskaan mig for at sige det, Ven! . . . Men at det selv under saadanne Omstændigheder skulde være nødvendigt at indlogere disse Pigebørn i sit Hjem . . .

Konsulen

Der er kun ét. . .

Konsulinden

Hvad siger Du, Ven?

Konsulen

Der er kun ét Pigebarn!Konsulinden

Der kunde saamæn lige saa godt have været fire! Er man først paa Skraaplanet. . .

Konsulen

Og hun bor jo desuden hos Madam Bertelsen ... og oppe i Gavlværelset.

Konsulinden

Der er vel Trapper, Ven! ... Og Madam Bertelsen er vist næppe heller bedre i moralsk Henseende end de fleste andre af den Klasse Mennesker ...

Konsulen

Hans bliver rasende, Adelgunde, naar han ser, hvad det er for en Fælde, vi har lokket ham i! Og det vilde jeg sgu ogsaa blive!

Konsulinden

Naar Kapellan Langballe er til Stede, kan Du være forvisset om, at Hans vil tøjle sig . . . Langballe har er særegen Magt over Sjælene.

Konsulen

irriteret.

Og denne Sammensværgelse gør, at Hans Fjordby aldrig i Evighed . . .

Konsulinden

Du vilde da vel alligevel ikke, at han efter denne Forhaanelse skulde have ægtet vor Solskin, Ole Carl?Konsulen

Her er ikke Tale om „Forhaanelse", Adelgunde . . . Hans har begaaet en Uforsigtighed, som meget let lod sig rette, naar bare der ikke blev lavet hele denne Hurlumhej . . . Hans er et udmærket bravt Menneske og en stor Kunstner! Han vilde kaste Glans over os og Byen, hvis han knyttede sit Navn til vort! ... Og Du véd jo, at Solskin er ganske forgabet i ham!

Konsulinden

Solskin har i Morges erklæret mig, at hun efter dette ikke engang kan taale at tænke paa Hans Fjordby . . .

Konsulen

Aa, det kommer hun sgu nok over! Solskin trænger til at giftes. Hun løber i Frø.

Konsulinden

Og saadan taler Du om vor Kærligheds første Frugt, Ven . . .! Ak, hvor Tiderne hurtig skifte ...!... Desuden . . . Baron v. Schinckel har i Gaar anholdt om Barnets Haand . . .

Konsulen

Den forsoldede Baron v. Habenicht!

Konsulinden

dremmende.

Baronesse Solskin v. Schinckel . . . Det har altid været mit Livs Drøm at faa en adelig Datter . . . Han har maaske ført et noget let Liv . . . mengør ikke alle Adelsmænd det? Det ligger til Blodet . . . Men for Resten har han i Gaar tilsvoret Baby at ændre Livsførelse, naar hun blev hans Brud.

Konsulen

Hum ... Og hvad sagde Pigebarnet?

Konsulinden

Hun udbad sig selvfølgelig Betænkningstid for at tale med sine Forældre ... Og jeg har indbudt Baronen til min five o'cloch The i Eftermiddag. Han kommer lidt tidlig for at tale med Dig, Ole Carl ... Tag nu venligt imod ham, Ven . . . husk, det gælder vort eneste Barns Lykke . . .

Konsulen

Eneste! Vi har saagu da ogsaa Peter!

Konsulinden

sukkende.

Ja . . . det har vi. . . Men Du véd, at jeg aldrig har kunnet begribe, hvorledes jeg har faaet hende . . . Hun ligner din Familie! Du bliver altsaa hjemme i Eftermiddag, Ven?

Konsulen

Theselskab . . . Frierbesøg . . . Sædelighedsmøde! Det bli’er saagu en kraftig Omgang!

Konsulinden

bebrejdende.

Ven . . .!

Konsulen

Og saa, at vi skal ha' ét Fruentimmer til i Huset!Konsulinden

Du mener, Ven?

Konsulen

Jeg mener saagu Baronen! Hans er da i det mindste et Mandfolk!

Konsulinden

Ole Carl... hvor Du gør vort Ægteskab tungt. . .

Konsulen

hen til Telefonen — Ringer op.

Er det Dem, Busse? — Naa! — Kommer ikke paa Kontoret i Dag! — Nej. — Hvis der er Post, lægger De nok Vejen om ad Dear Home, naar De gaar hjem. — Tak! (Ringer af.)

Konsulinden

Tak, Ven, fordi Du stiller Dig saa velvilligt til Sagen . . .

Konsulen

Det bliver jeg saagu nødt til, naar Du og hun er enige! . . . Henne paa Kontoret er jeg sgu Nummer ét, dér ryster de for mig! Men her hjemme er jeg en komplet Nathue!

Konsulinden

Tak, for dit Store Hjerte . . .! (Bort gennem Paneldøren. Klaverspillet lyder tydeligere. Standser.) Hør, hvor Solskin giver sine Følelser Luft! (Taler ind gennem Døren.) Hvor Du spiller nydeligt i Dag . . . lille Baronesse! Nu kommer Mama din for at høre paa Dig! (OpdagerFi-chuet paa Bordet.) Mit røde, Ven!Konsulen

lægger det om Skuldrene paa hende.

Konsulinden

Tak!

Dørklokken ringer.

Konsulen Hum ... nu kommer Thedamerne!

Pigen

ind med et Kort.

Det er Hr. Baron v. . . .

Konsulinden

Lad Hr. Baronen komme, lille Linepige. (Kysser

paa Fingeren til Konsulen. — Ind i Salonen i Baggrunden. — Trækker Portieren for.)

v. Schinckel

ind. — Han er pyntet, friseret og med en Rose i Knaphullet.

Hr. Konsul. . .

Konsulen Hr. Baron . . . (Pause.) Sæt Dem!

Baronen

anbringer sig paa en Stol.

Konsulen

sætter sig ved sit Skrivebord.

Baronen

Det har været rigtig smukt Vejr ... rigtigt Sommervejr ...længe.. .

Konsulen

Ja . . . men det er jo ogsaa Sommer . . . Baronen

Har Hr. Konsulen været ude at ride i Dag?

Gustav Wied: Byens Stolthed. 8Konsulen

Ja . . .

Baronen Konsulen har flere Heste . . .?

Konsulen

End hvem?

Baronen

Ja, jeg mener . . . Konsulen har mange Heste? Konsulen .

Seks.

Baronen Det var mange . . .

Pause.

Konsulen

rækker en Kasse Cigarer.

Vil De ryge, Baron?

Baronen

tager en Cigar.

Tak . . . særdeles Tak . . . (Pause.) Konsulinden har gjort mig den Ære at indbyde mig til The...

Konsulen

Saa-e . . .

Baronen

Men jeg har tilladt mig at komme lidt tidligt, da jeg . . . æ . . . havde en Sag af betydningsfuld . . . en betydningsfuld Sag paa Hjertet. . .

Saa-e .

Konsulen

stadig retiré.Baronen

Jeg troede . . . jeg havde haabet, at Konsulinden havde forberedt. . . Sagen er, Hr. Konsul . . . jeg er ikke helt ung længere . . .

Ringning og Damestemmer i Entréen.

Konsulen

Lad Dem ikke forstyrre, Hr. Baron ... det er bare de andre Tedamer, der kommer . . . Altsaa: De er ikke ung

længere . . . ?

Baronen

Nej . . . ikke helt ung . . . Jeg trænger til lidt Hygge ... til et Hjem . . . jeg har jo kun min Assistentgage ... og mit Navn . . .

Konsulen

Baronen vil gifte sig?

Baronen

glad.

Ja, ja, netop ... jo!

Konsulen

Jamen, kære, bedste Baron, det behøver De da ikke at spørge mig om!

Baronen

Jo, netop . . . netop! Sagen er den, at jeg i Gaar i Provstelunden har. . . æ . . . har tilladt mig at anholde om Deres Frøken Solskin Datters Haand. —

8*Konsulen

Naa! — Og hvad svarede saa min .. . Frøken Solskin Datter?

Baronen

Jeg fik det Indtryk, at min Person ikke var Frøkenen ganske ligegyldig . . . Men hun vilde først raadføre sig med sine Forældre.

Konsulen

Meget fornuftigt af min Datter . . . Men kære Hr. Baron, er De nu ogsaa saaledes situeret, at De kan grunde et Hjem? Hvor stor er Deres Gage?

Baronen

Femten Hundrede Kroner . . .

Konsulen

Og Privatformue?

Baronen

Pri. . .? Ingen! . . . Jeg er sjette Søn!

Konsulen

Hum . . . Men det kan De dog ikke gifte Dem paa!

Baronen

Nej! . . . Men jeg vil ogsaa tage min Afsked fra Statstjenesten, hvis Frøken Solskin modtager min Haand og mit Hjerte.

Konsulen

Jamen, det giver Dem vel ikke væsentlig større Indtægter?Baronen

Nej . . . Men . . . æ . . . men jeg havde tænkt mig at indtræde i Hr. Konsulens Forretning . . .

Konsulen

Ah-ha, sese! ... Og som hvad, om jeg tør spørge ?

Baronen

Som .. . æ Svigersøn .. .!

Konsulen

rejser sig.

Min kære Baron, i en Forretning har man Brug for mange Slags Mennesker: Kontorister, Bogholdere, Disponenter, Prokurister ... og Gaardskarle . . . Men Svigersønner har jeg aldrig i den Forbindelse hørt nævne som ... Nødvendighedsartikler!

Baronen

Nej . . . æ . . . men hvis der var Brug for mig samtidig paa anden Maade, saa . . . Jeg skriver f. Eks. en meget læselig Haandskrift.

Konsulen

Naa ja, det lader sig vel ordne . . . Det væsentligste er jo, at min Datter . . . Har De Gæld?

v. Schinckel

Nej . . . ja, det vil sige, ja . . . Ens Navn . . . man tvinges jo til at repræsentere . . .

Konsulen

F. Eks. naar man spiller Mis paa Skandinavien!

r118 v. Schinckel

er knuget til Jorden.

Konsulen Har De megen Gæld?

v. Schinckel No . . . nogen . . .

Konsulen

Altsaa megen ... Og Deres, om jeg saa maa sige: moralske Liv, skal, efter hvad der siges, ikke være ganske pletfrit.

v. Schinckel

forfjamsket.

Hvis er det, Hr. Konsul . . .

Konsulen

fikserer ham.

Hvad sigter De til?

v. Schinckel

modigere.

Til denne Hr. Fjordby, Hr. Konsul . . . der dog er en velset Gæst her i Huset, og som . . .

Konsulen

Skal vi lade Hr. Fjordby være uden for denne Sag!

v. Schinckel Han er min Rival, Hr. Konsul. . .

Konsulen

afgjort.

Skal vi holde Hr. Fjordby uden for Samtalen,Hr. Baron! — Naa, jeg skal tænke over Deres Tilbud .. Jeg skal tale med min Datter, og hvis hun . . . saa i Guds Navn! ... De skal faa nærmere Besked. — Klokken er mange. Jeg venter nogle Herrer til Konference. Skal soignere mig lidt. . . Behag at gaa ind til Damerne . . . Paa Gensyn!

(Bort gennem Panelderen.)

v. Schinckel

særdeles tilfreds med Udfaldet op mod Portiéren i Baggrunden.

Solskin

skyder Portiéren til Side og bliver overrasket staaende.

Aa, om Forladelse . . . Jeg troede, at Papa . . .

Gudd . . . (Vil hoppe bort.)

v. Schinckel Frøken Solskin Krøyer . . .

Solskin

bly tilbage.

v. Schinckel

Deres Hr. Papa har været her . . . han er lige gaaet bort af Toilettehensyn . . . Jeg vilde føle mig lyksalig, om Frøkenen vilde skænke mig to smaa Minutter . . . ?

Solskin

nærmere med nedslagne Øjne.

v. Schinckel

Frøken Solskin Krøyer . . . Deres Hr. Konsul. . . Deres Hr. Papa stillede sig ikke absolut afvisende overfor mit Andragende . . . Tør jeg haabe, at De ikke allerede har fortrudt det Haab, De indgød mig i Gaar ... i Lunden!Solskin

Hr. Baron ... det er ikke saa nemt for en lille Pige . . .

v. Schinckel

Frøken Solskin Krøyer . . . jeg elsker Dem I

Solskin

Aa, Gud ... 1

v. Schinckel

Jeg véd meget godt, at denne Hr. Fjordby, denne Byens saakaldte Stolthed . . . Jeg er ganske vist ikke Maler og foreviger ikke nøgne Modeller ...

Solskin

skjuler Ansigtet i sine Hænder.

Hr. Baron . . . skaan mig . .. jeg beder Dem . . .

v. Schinckel

Gerne! Og skal jeg bruge Model, saa vil det kun blive Dem! ... De er en virkelig Dame fra et smukt og rigt Hjem ... et moralsk Hjem, et...

Solskin

Vil De gøre mig lykkelig . . .

v. Schinckel

Gerne! . . . Aa, med største Fornøjelse!

Solskin

Det er saa vanskeligt for en lille Pige . . . Jeg trænger til en, jeg tryg kan hengive mig til . . . Er De en saadan . . . Aa, jeg véd det ikke . . . Lad mig være ene . . . lidt. . . Jeg skal tænke . . .v. Schinckel Tør jeg haabe, at det bliver paa mig?

Solskin

rækker Haandea imod ham.

Ja . . . lidt . . .

v. Schinckel

kysser hendes Haand.

Frøken Solskin Krøyer, jeg er en lykkelig Mand!

(Ud gennem Entréen.)

Solskin

sætter sig tankefuld ved Skrivebordet.

Minorca

ind fra Salonen.

Naa, tager Du ham saa, Kesten?

Solskin

op.

Du maa ikke kalde mig med det Navn, har jeg sagt ... Og allermindst i et saadant Øjeblik!

Minorca Hvad for et Øjeblik?

Solskin

Ikke andre end min Mama forstaar mig! Minorca

Nej, for I er lige rundtossede begge to!

Solskin

Aa, Min, Søster, vær Du glad, at Du ikke er nogen sand Kvinde!

Minorca

Ja, det takker jeg Vorherre for hver Dag!Solskin

Denne Tvivl i Sjælen . . . denne Raadløshed. . . denne nagende Uro . . .

Minorca

Ta' haml

Solskin

Synes Du, Søster?

Minorca

Ja, ... „Søster®! . . . Det vil netop passe for Dig at blive Baronesse!

Solskin

lysende.

Ja, ikke sandt?

Minorca

Jo, storartet ... og særlig med saadan en Baron!

Solskin

Jeg tager ham!

Minorca

Men Gud véd, hvad han vil gøre ved Dig . . . Solskin

genert

Gøre ved mig . . .?

Minorca Ja . . bruge Dig til . .

Solskin

sværmerisk.

Til at berige sit Liv . .!Minorca

tørt.

Ja, noget i den Retning er det vel ... C udbrud.) Gud Fader bevares, hvor jeg vilde tærske Dig, hvis Du blev min Kone!

Solskin

skriger.

Mama, Mama, nu dræber hun mig igen!

Konsulinden

hurtig ind fra Salonen.

Men Børn, hvad er der! K a n I dog ikke holde Fred? . . . En stakkels Moder! ... Er det Dig, Min! . . . Gud véd, hvordan jeg nogen Sinde har bragt Dig til Verden?

Minorca

Det er vel gaaet meget naturligt til.

Solskin

Aa, hun er saa ond, saa ond . .!

Minorca

Jeg siger bare, at hun skulde have nogle gode Høvl!

Konsulinden

Høvl! . . . Solskin? Denne Mimose!

Solskin

ind til hende.

Mama ... Du eneste! Du bedste!

Konsulinden

Mit Hjertebarn . . . Min Sommerblomst ... Du Skat over alle Skatte!Minorca •

ser paa dem.

At Far og jeg ikke for længe siden er kommet paa et Sanatorium! (ind i s&ionen)

Der lyder Herrestemmer i Entréen.

Konsulinden

Der er Herrerne, Solskin! — Kom ind, mit Barn!

— Tør dine søde Øjne!

Solskin

pudser Næse.

Ja , . . aand paa dem Mama . . .

Konsulinden

aander paa hendes øjne.

Saa, nu straaler de atter . . .! (Arm i Arm hen mod salonen.) Bliver Du saa Baronesse Solskin v. Schinckel?

Solskin

Jeg tror det, Mama . . . Aa, at faa Krone paa

Sit Linned . .! @nd i Salonen. Portiéren trækkes for.)

Pigen

aabner Daren fra Entréen. — Og med korte Mellemrum kommmer ind: Borgmester STeD, Stiftsfysikus Lorentzen, Provst Klinge, Kapellan Langballe og Redaktør Sønnichsen alle hajtidelige og alvorsfulde. — Man veksler Hilsener.

Borgmesteren Ja, det er en alvorlig Sag, Deherrer, vi er kommet sammen i.

Redaktøren

Byens Ære!Stiftsfysikus

Aa-r, jeg synes, vi gør for stort et Nummer ud af den Historie!

Kapellanen

I Deres Hjerte, Hr. Stiftsfysikus, synes De det ikke!

Provsten

har straks efter Hilsenerne sat sig hen i Sofaen med sit Puslespil.

Konsulen

ind fra Paneldøren.

Ja, undskyld, mine Herrer, men jeg skulde have gjort en Smule Toilette ... vi skal jo til Damerne bag efter! (Tager Cigarkassen.) Tobak?

Kapellanen

Jeg mener, at under disse Forhold bør vi undlade at ryge ... det vil lægge ligesom mere Alvor over Forhandlingerne . . .

Borgmesteren

Meget rigtig, Hr. Langballe, meget rigtig . .

Provsten

fordybet i Spillet.

Lad mig ogsaa faa en Cigar, Konsul!

Kapellanen

hen til Provsten.

Vi har netop besluttet ikke at ryge, Deres Højærværdighed.

Redaktøren

Det giver mere Alvor, som Kapellanen sagde... mere Alvor.Stiftsfysikus Vi leve i et Land med fri Religionsøvelse. Ingen Samvittighedstvang! . . . Lad mig faa en Cigar, Konsul!

Konsulen

præsenterer Kassen.

Borgmesteren Ja, naar én alligevel ryger, saa indser jeg ikke, hvorfor to ikke ogsaa kan .. . Hvorfor skal Lorentzen priviligeres! (Tager Cigar.)

Redaktoren Ja, saa vil jeg sgu ogsaa! (Tænder.)

Stiftsfysikus Nu De, Kapellan!

Kapellanen

med Hejhed.

Nej!

Provsten Langballe ryger jo ikke . . .

Stiftsfysikus Saa takker Fanden ham for Afholdenheden!

Provsten

Men lad mig faa en Pind . . . jeg har gjort gode Gerninger nok!

Konsulen

tænder ogsaa en Cigar.

Ja, det er vel altsaa bedst, at Provsten fører Ordet?Borgmesteren Naturligvis! Som Alderspræsident!

Provsten

rejser sig.

Nej . . . jeg taler aldrig i alvorlige Sager . . . Jeg taler heller ikke ved Begravelser mere.

Kapellanen

Og der kan man dog sige det kraftigste Ord!

Stiftsfysikus Ja, for de svarer ikke igen . . . Ligene!

Redaktoren Kommer Hr. Fjordby til Stede?

Konsulen

Ja.

Provsten

. . . Jeg mener nu for Resten, at vi muligvis ikke skulde blande os formeget i Næstens . . .

Kapellanen

Denne Sag er offentlig, Deres Højærværdighed . . . Det er en offentlig Skandale!

Provsten

Ja, det siger De jo Langballe, men . . . Konsulen

- Det er meget kedeligt, at Sagen er blevet offentlig .. . Det er dog nærmest en Privatsag . . . Men nu taler hele Byen om den . . . (Mod Redaktøren.) Jeghar endogsaa set forblommede Hentydninger i Byens Blade.

Redaktoren

De andre Organer berørte Sagen, Hr. Konsul, baade Tidenden og Dagbladet, . . . saa maatte Avisen ogsaa . . . Læserne kræver det.

Stiftsfysikus

buser ud.

Men du himmelske Skarabæ, hvad venter I Jer egentlig af denne Sammenkomst . . . hvad skal vi udrette?

Kapellanen

Vi venter os, Hr. Stiftsfysikus, at Hr. Fjordby vil bøje sig for Moralens og Velanstændighedens Krav og sende dette berygtede Pigebarn tilbage, didhen hvorfra hun kom!

Stiftsfysikus

Naa, saa det venter I? Men hvis han nu ikke bøjer sig . . ? Og jeg gjorde det ikke i hans Sted!

Borgmesteren

Hans Fjordby skylder os at tage Hensyn.

Konsulen

Det gør han . . . Det er o s, der har holdt ham frem.

Redaktøren

Baade i Ord og Gerning!

Provsten

har atter sat sig hen med sit Puslespil.Stiftsfysikus

Og hvad er det saa for en Sædelighedsforbrydelse, Hans Fjordby har gjort sig skyldig i? Han har set et lille Pigebarn vadske sig, og saa har han faaet Lyst til at male hende . . . Punktum!

Kapellanen

til Provsten.

Deres Højærværdighed bør skride ind nu!

Provsten

Nej, Langballe . . . jeg er af den gamle Skole . . . jeg hører til den ældre Tid ... Vi havde ikke saa gode øjne for Næstens Smuds . . . Jeg vil ikke blande mig op i den Sag . . .

Stiftsfysikus

Og hvad har han saa mere gjort? Han har taget Pigebarnet væk fra denne Gøglertrup, hvor hun ' vistnok ikke havde Udsigt til at faa den allerbedste sædelige Opdragelse — og anbragt hende i Huset hos en agtværdig Kone . . . den samme Kone, som vi i sin Tid gav ham til Plejemoder ... Du himmelske Skarabæ, Drengen har jo kun fulgt vore ærværdige Fodspor!

Kapellanen

bittert

Deres Overbærenhed, Hr. Stiftsfysikus, taler naturligvis til Fordel for Deres Hjerte . . . Men jeg finder, at Overbærenhed hér er paa det urette Sted.

Gustav Wied: Byens Stolthed. 9Provsten

ved sit Spil.

Det kan Overbærenhed aldrig være . . efter m i n ringe Mening da . . . Men De hører jo til den nyere Skole, Langballe.

Borgmesteren

Hans Fjordby giver et slet Eksempel!

Redaktøren

Netop! Og aabenlyst! Var det endda ikke aabenlyst!

Stiftsfysikus

Havde I ladet ham male sin Pige i Fred, var der ikke en Kat, der vilde være blevet smittet af Eksemplet!

Konsulen

Jeg tror ogsaa, at hvis vi havde ladet Hans og hans Model . . .

Kapellanen

Hvem tør paastaa, at hun ene er hans Model?

Tavshed.

Stiftsfysikus

Død og Kognak, nu bliver den kriminel!

Kapellanen

Hans Fjordby har nemlig købt denne Pige! Han har købt hende af hendes Plejeforældre . . . Hun er købt og solgt som en Vare! . . . Skulde ikke vor lille hæderlige By rejse sig i Protest moden saadan Handel! Det er en Haan mod vore Kvinder!

Redaktøren

noterer ivrig.

Konsulen

Købt . . . ?

Borgmesteren Har han købt hende?

Stiftsfysikus Løb nu ikke længere ud, Langballe, end at De kan hitte hjem igenl

Kapellanen

Han har købt hende! Jeg har BeviserI Glarmester Bømler, som hører til et af de nidkæreste Faar i min Menighed, har meldt sig hos mig som Vidne!

Stiftsfysikus Bømler! Den værste Lurendrejer i hele Byen!

Kapellanen

Glarmester Bømler er en søgende, Hr. Stiftsfysikus ?

Stiftsfysikus Ja, det er han sgu! Og han finder Fanden-tame ogsaa!

Det ringer paa Entréklokken.

Konsulen Der har vi Fjordby!

Uro.Pigen

melder.

Hr. Kunstmaler Hans Fjordby!

Kapellanen

til Provsten.

Nu maa De rejse Dem, Deres Højærværdighed . . . De maa være Ordfører!

Provsten

Nej . . . Det er jeg ked af . . . Tag De Ordet, Langballe ... De er vant til at begrave Folk . . . Sagen staar klarere for Dem . , .

Kapellanen

tilfreds.

Som Deres Højærværdighed vil . . .

Fjordby

ind. — Rolig og smilende. — Hilser rundt. Hans Hilsen besvares reserveret undtagen af Stiftsfysikus, der varmt trykker hans Haand, og

Provsten,

der truer spøgende med en Finger.

Naa, lille Hans, dette her er nok revet ud til en Torskesuppe.

Konsulen

halvt forlegen.

Ja, Hans, Du véd jo hvorfor, Du . . . Værsgod at tage Plads.

Fjordby

sætter sig. — Han bevarer sin Fo under hele Optrinet.

Kapellanen

frem.

Hr. Fjordby, det glæder mig, at De har efter-kommet denne Indbydelse, der jo ogsaa er ud-gaaet fra alle Deres fordums Velgørere . . .

Fjordby

Det var jo kun min Pligt, Hr-r-r . . .?

Kapellanen

. . . Langballe, Kapellan pro loco . . .

Fjordby

Naa ... Ja, jeg har jo ikke . . .

Kapellanen

patetisk.

Forsamlingen har overdraget mig det ingenlunde lette Hverv, at . . .

Fjordby

Undskyld, jeg afbryder Dem, Hr. Pastor; men da jeg, som Hr. Pastoren meget rigtig bemærkede, er stævnet hid for en Forsamling af mine fordums Velgørere, saa synes jeg, at Hr. Pastorens Tilstedeværelse er temmelig umotiveret . . .

Stiftsfysikus

gasser sig.

Kapellanen

redmer af Ærgrelse.

Jeg er anmodet af disse Herrer om at føre Ordet i denne Sag, Hr. Fjordby! Og desuden er det saa godt som paa mit Initiativ, at dette Møde finder Sted, saa . ..

Fjordb.y

stadig rolig og smilende.

Ja, det gør mig virkelig ondt; men da jeg ikkehverken i Fortid eller Nutid staar i den allermindste Taknemmelighedsgæld til Dem, Hr. Pastor, maa jeg bede Dem forlade denne Forsamling, førend

- jeg kan indlade mig paa nogen som helst Art af Forhandling . . .

Kapellanen

yderst forvirret

Mine Herrer jeg . . jeg appellerer til . . .

Borgmesteren

Naturligvis bliver Kapellan Langballe her!

De andre Herrer

mumler uforstaaeligt.

Fjordby

rejser sig.

Ja, saa maa jeg bede Deherrer have mig undskyldt ... (Vil gaa.)

Kapellanen

med Hejhed.

Nej, Hr. Fjordby, jeg viger . . .! Men jeg er fuldstændig overbevist om, at min Opfattelse af Sagen deles af alle de tilstedeværende! . . .

Stiftsfysikus

Nej!

Kapellanen

...Af saa godt som alle de tilstedeværende!

... Men idet jeg nu trækker mig tilbage, Hr. Fjordby, vil jeg minde Dem om Skriftens Ord: Vé den, fra hvem Forargelsen kommer!Fjordby

smilende.

Véd De, hvad jeg vilde ønske, Hr. Pastor? Jeg vilde ønske, De var et Barn.

Kapellanen

forvirret

Et Barn . . .?

Fjordby

Ja, en Dreng i Knæbukser og Stumptrøje . . , for véd De, hvad jeg saa vilde?

Kapellanen

trækker sig lidt tilbage.

Nej .. næ . . .

Fjordby

Jeg vilde give Dem en Femøre til Brystsukker 1 Kapellanen

forbitret ind i Salonen, hvorfra man af og til har hert Damestemmer og Latter.

Stiftsfysikus og Konsulen

skjijler deres Munterhed.

Borgmesteren

farer op.

Min gode Hans Fjordby, jeg finder det i højeste . . . allerhøjeste Grad usømmeligt at optræde saaledes over for en gejstlig Mand! Du skulde gemme dine daarlige Vittigheder til bedre Tid og Sted! . . . Hvad mener Provsten?

Provsten

ser op. — Mildt

Jeg har sandelig slet intet hørt af det forefaldne,Hr. Borgmester ... Jeg er paa et meget spændende Punkt . . . Men jeg tror nok, jeg vinder . . . (Ned i

Spillet.)

Fjordby

Jeg har aldeles ikke tilsigtet at være vittig, Hr. Borgmester . . . jeg mente det virkelig. — (Ser sig om i Kredsen.) Hr. Redaktør Sønnichsen ... er det mig, der husker fejl? Men jeg mindes heller ikke, at De har noget Krav paa min Erkendtlighed?

Redaktøren

bister.

Jeg har indtil for faa Dage siden altid slaaet paa Tromme for Dem i min Avis . . . Det var mig, der opfandt Navnet „Byens Stolthed"... Pressen . ..

Fjordby

Pressen er en Stormagt, ja!

Redaktøren

- rasende.

Som De maaske ønsker fjernet?

Fjordby

Som De behager! Jeg trænger ikke til den . . . Redaktøren

rad i Kammen.

Gud bevares, jeg . . . jeg . . . (Omkring og indtil Damerne.) Fjordby

ser smilende efter ham. — Vender sig.

Enfin seul! — Naa, mine Herrer, hvad vil De mig saa?Konsulen

noget forlegen.

Vil Provsten ikke være saa god, at. . .

Provsten

rejser sig beredvillig.

Gerne jo ...! (Frem. - Mod fjohdby.) Min kære unge Ven! Det er kun faa Dage siden, at jeg med inderlig Glæde ønskede Dig Velkommen til vor gode By ... og det gør jeg sandelig ogsaa endnu

. . . (Forundring hos de andre.) thi en lille By SOm VOr

har godt af alt det friske og unge, den kan erholde udefra; ellers stivner den let i gammel Slendrian og overleveret Godhedsfølelse! Du er nu kommen som dette Modsigelsens Tegn ... Du har bragt Uro og Forstyrrelse i Andedammen! . . . Det skal Ungdommen gøre, ellers er den ikke ung! Derfor modtage Du gennem mig vor kære lille Bys bedste og hjerteligste Tak, fordi Du ikke har glemt os! . . . (Pludseligt med et lunt Smil.), Men nu maa De sandelig have mig undskyldt, mine Herrer! Rebslager Mathiesens nyfødte Søn skal hjemme-døbes, og jeg har lovet at foretage denne Handling selv ... Og Klokken er kun syv Minutter i fem . . . Adieu, Deherrer! (Ud gennem Entréen.)

Stiftsfysikus

leende.

Det slap han sgu godt fra, den gamle Polarræv!

Borgmesteren Uforskammet! Og den Tale han holdt! Komplet det modsatte af Hensigten!Stiftsfysikus Jeg troer saagu, jeg følger hans Eksempel! —

Adieu, Deherrer! Jeg skal hen og sætte Benet af Telegrafbuddet. . . han løber for stærkt! (Mod Entréen.)

Borgmesteren

seger at holde ham tilbage.

De bliver her, Fysikus!

Stiftsfysikus

Ikke Tale om! . . . Mine Embedspligter! (Ud.) ,

Borgmesteren Dette er en uhørt Skandale! En komplet Fiasko!

. . . Jeg vil ikke deltage i denne Prostitution! ...

Adieu!

Konsulen <

Men Hr. Borgmester, De . . .

Borgmesteren Tror De, jeg vil være til Grin alene! (Ud.)

Konsulen

staar lammet.

Fjordby I

har sat sig ved et Bord og tilsyneladende uberørt af det hele givet sig til at blade i et Album.

Konsulen

forfjamsket.

Ja, kære Hans, jeg . . . Jeg tror, Fanden red dem allesammen 1Fjordby

rejser sig, alvorlig.

Og jeg tror, at det var bedst, det gik, som det gik, Hr. Konsul.

Konsulen

Ganske vist. . . Paa en Maade ... Du kan ha' Ret. . . Jeg ér ingen Ynder af Indblanding i andres Privatliv! . . . Men-æ .. . naar nu Mødet var berammet, saa ... Og Du maa dog virkelig indrømme mig, kære Hans, at Du har givet Anledning til offentlig Forargelse!

Fjordby

behersket

Finder De, Hr. Konsul? Men tør jeg spørge, hvad vedkommer det „Byen" ... og Dem, hvorfra og hvordan jeg faar mine Modeller?

Konsulen

sig selv igen.

Rolig, kære Ven, rolig! Vi kan jo tale unter

Uns om Sagen! (stikker sin Arm ind under Fjobdbts.) Ser

Du, kære Hans, jeg har saa lidt som Nogen Ret til at optræde som Moralprædikant. Men det er Maaden, kære Ven, Du har taget fejl af.

Fjordby

friger sig.

Det er Dem, der tager fejl, Hr. Konsul. Den unge Pige er ganske simpelt min Model og intet andet!

Konsulen

nikker forstaaende.

Ja vist, ja . . . naturligvis!Fjordby

heftig.

Hun er kun min Model, siger jeg! Og jeg maa bede Dem tro mig paa mit Ord.

Konsulen

forbløffet.

Jo . ..jo . . . jovel . . . Men Byen forstaar ikke at sondre ...

Fjordby

Det er virkelig Byens Fejl og ikke min!

Konsulen

Meget rigtig, kære Hans; men ser Du, her staar i dette Tilfælde større Interesser paa Spil. . . Kære Ven, giv dette Pigebarn Løbepas! Gør Ende paa Sladderen! Og hele Historien vil om kort Tid gaa i Glemmebogen!

Fjordby

Jeg forstaar Dem ikke, Hr. Konsul . . . Jeg har ingen „større Interesser" end mit Arbejde.

Konsulen

fortrolig.

Kære Hans, jeg har altid sat megen Pris paa Dig; Du har været et dygtigt og energisk Menneske; og Du har brunget det til noget. . . noget stort! Jeg har ingen Sønner... Adelgunde har kun skænket mig Døtre ... og derfor havde jeg haabet engang i Dig at faa en Søn .. . Jeg trænger til et Mandfolk i Huset!Fjordby

rolig.

Jeg havde neppe egnet mig til at gøre Frøken Solskin lykkelig . . . Og, bedste Konsul, jeg tror ikke, at jeg dur til at slaa mig ned for bestandig her i Fjordby! . . . Jeg kom hertil fuld af gammel Sentimalitet; men jeg er blevet grundig kureret.

Konsulen

stedt.

Kureret? Hvad vil det sige? — Er vor By Dig ikke god nok? Kimser Du af det Sted, hvor din Vugge stod? Er det saadan noget, man lærer der udenvelts!

Fjordby

De misforstaar mig, Hr. Konsul. . . Byen er god nok . . . maaske altfor god . . . rimeligvis meget bedre end jeg. Men vi passe bare ikke sammen . . . Jeg kan nu engang ikke finde mig i at faa ethvert af mine Skridt kontrollerede! ... Og oprigtig talt, tror De ikke, at Deres Frøken Datters . . . „Følelser" for mig er meget stærkt paavirket af den Smule Kunstnernavn, jeg har været saa heldig at erhverve mig? Og — ja jeg siger det ikke for at fornærme Dem, kære Hr* Konsul . . . men er ikke ogsaa De selv . , . har ikke ogsaa den „Berømmelse", jeg nu nyder, maaske haft en Smule Indflydelse paa Deres for mig saa smigrende Plan?

Konsulen

farer op.

Fornærme mig? Jo, Gu’ fornærmer Du mig!Har jeg kendt Mage til sort Utaknemmelighed! Jeg roser nødig mig selv; men tror Mosjø maaske ogsaa, at alt det, jeg gjorde for Dig . . . alle mine Velgerninger under din Opvækst og Ungdom . . . de ... de skulde vel fri mig fra den Beskyldning at have handlet af lav Forfængelighed! Du glemmer vist, hvor hjælpeløs og ilde stillet Du var ved din Faders Fallit og . . . og . . .

Fjordby

rolig.

Min Faders Fallit... Ja, nu staar vi nok ved Sagens Kerne, Hr. Konsul!

Konsulen

studser.

Du ... Du tillader Dig at mene?

Fjordby

Jeg tillader mig at mene, at dengang, som tolv-aars Dreng, da forstod jeg mig naturligvis ikke paa, hvad der havde bevirket min Faders Fallit; og ingen faldt dengang paa at forklare mig de nærmere Omstændigheder . . . Men nu, Hr. Konsul, ved min Tilbagekomst her til Byen, er der kommet mig et Rygte for øre ... og taler dette Rygte sandt, saa har min Fader dyrt betalt de Velgerninger, der efter hans Død blev vist hans Søn!

Konsulen

bleg, stammende.

Du ... Du ... jeg forstaar ikke, hvad Du sigter til?Fjordby

rolig

Og jeg forstaar ikke, Hr. Konsul, at De har kunnet deltage i denne „moralske" Sammensværgelse imod mig? . . . Næ lad nu mig! . . . Sæt, at jeg gjorde Gengæld. Sæt, at jeg nu indstævnede Dem, Hr. Konsul for et Koncilium og affordrede Dem Oplysning om de Manøvrer, De og „Ringen" arrangerede, og som baade blev Skyld i min Faders Fallit og ... og Død!

Konsulen

staar overvældet.

Konsulinden

ind fra Salonen. — Hun kaster et hurtigt Blik fra Konsulen til Fjordby.

Men, Ven, hvor bliver I af? Og hvor er de andre? Vi venter paa Jer . . .

Fjordby

Nu er vi ogsaa færdige, kære Frue . . . Jeg vil ikke opholde Deres Mand længere . . . (T>i konshun.) Vi er altsaa enige, Hr. Konsul? Efter de Oplysninger, jeg har givet Dem,* venter jeg, at De vil være den første til at værne mit gode Navn og Rygte . . . naar jeg ikke selv er til Stede og kan

gøre det! (Hilser, gaar ud gennem Entréen.)

Konsulen

Nu gik han saagu osse!

Konsulinden

Men, Ole Carl, hvad er dog alt dette her? . . Mit stakkels Hovede!Konsulen

imod hende.

Det er ogsaa Dig med alt dit Sædelighedssludder og Bras og Kapellaner!

Konsulinden

Ven, som Du taler! Man mærker din lave Afstamning! . . . Nogen maa dog holde paa Moralen!

Konsulen

afgjort.

Nej!

Konsulinden

emt.

Kom lad mig tage Dig i mine Arme, Ole Carl, der er dog dit bedste . . .

Konsulen

Sludder! (Hen mod Panelderen.)

Konsulinden Gaar Du!? . . . Forlader Du mig!?

Konsulen

Gu' gaar jeg! Jeg har sgu spildt Tid nok! Jeg gaar hen paa Kontoret.

Konsulinden Du sværger saa meget i Dag, Ven . , .

Konsulen

Ja . . . alt det, Du har rodet mig op i!

Konsulinden

Jeg!? . . . (Griber pludselig frem for sig med et deende Blik.)

Ole Carl . . . mit Hovedvandsæg . . . jeg faar mit Tilfælde . . .Konsulen

God Fornøjelse! (Ud gennem Panelderen.)

Konsulinden

ser om efter ham. — Dybt.

Hvor den sande Kvinde dog i Grunden staar ene . . .

Tæppe.

Gustav Wied: Byens Stolthed.

10FEMTE AKT

Fjordbys Lejlighed i Voldhuset Baade Stuen og Atelieret er ordnet, arrangeret og dekoreret. — Paa et iøjnefaldende Sted i Stuen staar Sindings: To Mennesker.

Det er hen paa Eftermiddagen.

Fjordby

staar i Malerkittel inde i Atelieret ved Staffeliet og maler. Billedets Bagside vender mod Tilskuerne. — Han ser opremt og tilfreds ud og nynner:

Kongens Drabanter for Døren løb

med Kølle, med Sværd og med Skjold . . .

Men Gavtyven lo ved Skønjomfruens Bryst:

I kan gaa Fan'en i Vold!

Og Kvinden er svag, og Natten er mørk og alle

de smaabitte Stjerner!

Stella

staar Model for ham paa en lav Forhejning og i arrangeret Belysning ved Hjælp af Atelierets Gardiner. — hun er forsaavidt paaklædt, som kun Halsen og Armene er blottede. — Tavshed.

Mdm. Bertelsen

i sin bedste Stads og med stort, hvidt Forklæde kommer fra sin Stue med nogle hæklede „Antimakasser* i Hænderne. — Skotter ind mod Atelieret og mumler.

Naa, i Dag har hun da no'en Klæder paa . . .

(Lister forsigtig hen og anbringer det hæklede Stykke paa Sofaen.)Fjordby

kaster Pensel og Palet fra sig.

Saa, nu ikke et Strøg mere! Det vilde være af det onde! — Kom, lille Børn og betragt det udødelige Mesterværk: Hans Fjordby — uden Censur — „Badende ung Pige“, tilhører Kunstneren!

Mdm. Bertelsen

hen ved Siden af ham og studerer Billedet.

Stella

sætter sig paa Forhøjningen. — Stille og forstemt.

Fjordby

Naa, Bertelsen? Maa jeg saa høre . . . Men Du maa helst rose mig!

Mdm. Bertelsen

kritisk.

Billedet er saamæn meget godt, Hans . . . Men hun skulde ha’ haft et Par Klæ'er paa!

Fjordby

Ærede Madam, det er kun Idioter, der gaar i Vandet med Klæderne paa!

Mdm. Bertelsen

Det kan være meget rigtig, Hans . . . Men jeg si’er bare, at fik Byen det Billede at se ... Du Frelserens Himmerig, saa blev der til vos i en god Mening!

Fjordby

leende.

Ja ... vi blev alle tre kørt ud paa et Krematorium!Mdm. Bertelsen

Alle fire, Hans, alle fire! for jeg blev saagu’ kørt med! (Lytter.) Der er Budet fra Isenkræmmeren med Kopperne! (Ud.)

Fjordby

mod Stella, der stadig sidder i triste Tanker.

Men Stella dog, hvorfor kommer Du ikke hen og ser paa dine egne smaa Yndigheder?

Stella

svarer ikke.

Fjordby

nærmere. Spøgende.

Er vi i daarligt Humør? — Fy! Saa bliver jeg det ogsaa! Og om en halv Times Tid skal jeg vise al min Elskværdighed som Vært for Byens skønneste og fornemste Damer!

Stella

Om et Par Dage er Maaneden ude

Fjordby

Hvad for en Snak! Det er den da vel ikke!

Stella

Jo ... i Dag er det den 23de . . . Saa kommer de og henter mig . . . (Mut.) Og nu er Maleriet jo ogsaa færdigt.

Fjordby

prøvende.

Vil Du da saa nødig tilbage til Cirkus, Stella?Stella

afgjort.

Ja . . . aa, ja!

Fjordby

Længes Du slet ikke efter det frie Liv . . . Musikken . . . Publikums Bifald . . .

Stella

Nej . . . ikke mere!

Fjordby

Jeg troede, at Du var ked af at staa Model?

Stella Det er jeg ogsaa . . .

Fjordby

Jamen saa . . .

Stella

op; heftig.

Jeg vil ikke tilbage til de Mennesker! (Hentu ham. Bedende). Kan jeg ikke blive her hos Dem? Jeg har haft det saa godt her, saa roligt og fredeligt . . . saa dejligt, som jeg aldrig har haft det før!

Fjordby

Jomen, jeg rejser jo bort nu, lille Stella . . . Men Du kunde maaske have Lyst til at rejse med?

Stella

om Halsen paa ham.

Ja, ja ... aa ja! Lad os rejse! Straks, lige straks, kom!Fjordby

smilende.

Hov, hov, hov! Vi kan virkelig ikke saadan bene af lige med det samme, lille Ven! . . . Men vi kan jo tænke over det; maaske . . .

Stella

giver sig henrykt til at danse en Tarantelle.

Fjordby

betragter hende smilende.

Mdm. Bertelsen

ind.

Men se Kagerne, Hans . . . vil Du . . . (Standser brat ved at se Stella.) Ih, men Du Frelserens Himmerig, har Pigebarnet faaet St. Vejtsdans!

Stella

tager hende om Livet, snurrer hende rundt og forsvinder ind gennem Døren til hendes Lejlighed.

Mdm. Bertelsen Hvad gik der af Tøsen!

Fjordby

rolig.

Jeg har givet hende Lov til at rejse med mig. Mdm. Bertelsen

taber Vejret.

Rejse . . . rejse med Dig, Hans! Vil Du da forlove Dig med hende?

Fjordby

Nej, det ved Gud, jeg ikke vil, lille Madam Bertelsen.Mdm. Bertelsen

stramt.

Naa saadan! — Det havde jeg nu ikke forestillet mig om Dig, Hans ... Og det mener jeg ogsaa, at Pigebarnet er for god til!

Fjordby

i Færd med at flytte Maleriet længere ind i Atelieret.

Det mener jeg ogsaa . . . Men jeg kunde jo f. Eks. gifte mig med hende!

Mdm. Bertelsen

ned paa en Stol.

Gifte ... her i Fjordby! ... Og Lieberkinds; hvad vil de sige?

Fjordby

Dem kommer vi nok overens med! (Frem.) Ja, se, det havde jeg jo først tænkt paa, lille Mor, at holde Bryllup her i Fjordby! — Stort Bryllup i St. Mikkels Kirke! Kapellan Langballe foran Alteret! Orgelmusik! Grønne Træer i Baljer! Lys i Kan-delabrene!... „Det er saa yndig at følges ad ..! Hva’? Og Vognmand Pilegaards hvide Heste for Kareten! Hele Byen vilde hænge ved Tæerne ud af Vinduerne for at se sin forhenværende Stolthed age til Kirke med en Staaltraadsdanserinde!

Mdm. Bertelsen

med Overbevisning.

Den sprak . . . Byen!

Fjordby

Ja, netop! Den søde, velsignede By har siden min Hjemkomst voldet mig saa megen Glæde,Plaisir, Kontentement og Fornøjelse, at det da er det mindste, jeg skylder den, at faa den til at „sprække*!

Mdm. Bertelsen

manende.

Hans, Hans . . .!

Fjordby

Naamen, lille Bertelsen, efter nærmere Overvejelse har jeg dog besluttet ikke at holde Kirkebryllup her i Fjordby . . . jeg under dem simpelthen ikke den Fornøjelse! Men for at man dog ikke skal sige, at jeg er stukket af med ... ja: med Halen mellem Benene! saa har jeg nu lavet dette hér lille Kaffegilde i Eftermiddag. Jeg skylder da i det

mindste Byens Damer en lille Opmærksomhed til Gengæld for den Interesse, de har vist mig!

Mdm. Bertelsen

Jeg kan ikke faa i mit Hovede, Hans, at de har entereret paa din Invitation . . .

Fjordby

Naa-aa, den kvindelige Nysgerrighed, lille Bertelsen . . . Jeg har jo lovet at præsentere Stella for dem . . . Vilde Du ikke komme, hvis Du fik saadan en Indbydelse?

Mdm. Bertelsen

Jo, det véd den søde Gud, jeg vilde!Fjordby

leende.

Ja, der ser Du! — Men nu maa vi skynde os! . . . Likørerne! (Hen tu et skab.)

Der bankes paa Yderdøren.

Mdm. Bertelsen Det er Kagerne! (Hen at aabne.) Nej, er det Dem, Mølmark 1

Mølmark

ind med en stor firkantet Pakke.

Mdm. Bertelsen Ih men Gud, hvåd er det dog, De kommer slæbende med dér, Menneske?

Mølmark

En Pakke, lille Madam ... det er en Pakke, som Hans Fjordby har haft den Godhed at lade mig hente henne paa Post- og Telegrafhuset.

. Fjordby

frem.

De er en Knop, Mølmark!

Mdm. Bertelsen

nysgerrig.

Hvad er der i den, Hans?

Fjordby

En Fjederham I

Mdm. Bertelsen En . . . hvad er det, Du siger?Fjordby

En Fjederham til Stella, lille Mor, til at flyve bort i! — Næ, ser Du, det er en Rejsedragt.

Mdm. Bertelsen

Du vil altsaa virkelig . . .?

Fjordby

Uigenkaldelig! — Og jeg er saa hævngerrig, ser Du, at jeg ikke har undt Byen den Fortjeneste at sy den, og derfor har jeg sendt hendes Maal ind til København ... og her er Dragten!

Mdm. Bertelsen

sukkende.

Og nu vil Du altsaa rejse . . .

Fjordby

Det vil jeg! Saa snart jeg har faaet pakket ind, saa forlader jeg min elskede Fødeby . . . „Og kun Erindringen jeg har tilbage . . . Gud lad mig aldrig, aldrig miste den!“

Mølmark

sukker.

Hvor det maa være yndigt... at rejse! . . . Tager De atter tilbage til Frankrigs Hovedstad, Hans Fjordby?

Fjordby

Nej, først vil jeg til Skotland!

Mølmark

Aa, der vilde jeg saa gerne . . . Der skal være saa dejligt.. .Edingburgh ... Glasgow. .. Højlandene. . .Fjordby

smilende.

Ja, det er nu ikke saa meget for Naturskønhederne, jeg tager derop, Mølmark . . . Næ, der skal bo en Smed deroppe et Steds, som smeder Folk sammen uden først at forlange alle disse forfærdelige Daabs-og Konfirmations- og Vaccinations- og Kokoppeattester! Ham vil jeg op og tale lidt med.

Mdm. Bertelsen

Aarr, Du er et Vrøvlehovede, Hans!

Fjordby

Det er jeg, lille Mor! (Giver sig tu «t aabne Pakken.) Men kan Du ikke se at faa fat i Stella?

Mdm. Bertelsen

hen i Doren til sin Lejlighed.

Ih, nu har jeg da set meget!

Fjordby

Hvad er der?

Mdm. Bertelsen

Stella staar og vadsker op efter Middagen! Det er saamæn første Gang! . . . Hun maa være syg!

Fjordby

ler.

Hun øver sig i at være Husmoder! (Kalder.) Stella!

Stella

frem med opsmøgede Ærmer og Karklud.

Jeg har ikke Tid!Mdm. Bertelsen

tager Kluden fra hende.

Sikke Barnestreger! — Jeg maa jo bare vadske om igen!

Fjordby

vinker.

Stella! Kom lidt!

Stella

nærmere.

Fjordby

viser hende Pakken.

Her i denne Æske er en Dragt, som Du skal iføre Dig, Stella ... og Du vil vorde salonfåhig!

. . . Men betænk Dig vel, Barn! Thi fra det øjeblik, Du har taget denne Dragt paa, har Du for evig sagt din Staaltraadsline og dit Cirkusliv Farvel!

Stella

ser glad forbavset paa ham. Snapper Æsken og lober ud.

Fjordby

smilende.

Hun blev nok glad . . .

Mdm. Bertelsen

Ja, ellers skulde hun da ogsaa ha* haft Ris!

Fjordby

mod Mølmark.

De staar der og ser saa trist ud, kære Mølmark . . . Er der gaaet Dem noget imod? . .. Jeg holder af at se alle Mennesker glade!Mølmark

vrider sig lidt og kommer saa frem med det.

Ja, Gud velsigne Dig, Hans Fjordby, Du har et Hjerte af Guld . . .! — Men se, der er jo det, at man har lukket Dørene for mig . . . Menneskene her i Byen har været saa gode imod mig lige siden min lille Datters Død . . . men nu har man lukket Dørene . . . Jeg véd ikke, om jeg har fortalt Dig, at hun havde været med Skolen paa en Skovtur, og saa var hun styrtet ned ad Vognen og ha’de læderet Ryggen; men det faar jeg først at vide to Aar senere. Og da jeg saa kommer til Fysikus Lorentzen, og han undersøger hende, saa ta'r han mig afsides og siger: Det er for sent, min gode Mølmark! hvorfor er De ikke kommen til mig før? Det er Rygmarvsbetændelse, Barnet staar ikke til at redde ... Og saa døde hun . . .

Mdm. Bertelsen

klapper Mølmark paa Skulderen.

Ja, De har saamæn hverken danset paa Roser eller Nelker, lille Mølmark . , .

Mølmark

Det forlanger jeg heller ikke, kære Madam Bertelsen, det forlanger jeg sandelig heller ikke! . . .

Fjordby

Tror De, Mølmark, at Folk er blevet uvenlige imod Dem, fordi De har været trofast mod mig, Deres gamle Elev og gode Ven?Mølmask

undvigende.

Jeg tør ikke udtale mig derom, Hans Fjordby .. . Grunden kan jo ogsaa være en anden . . . Jeg har maaske været for paatrængende . . . Man kan være bleven ked af mit Overhæng . . .

Mdm. Bertelsen

varmt.

Der findes ikke saa beskedent et Menneske i hele Byen som Dem, Mølmark! ... De er saamæn let at omgaas!

Fjordby

pludselig højtidelig.

Sæt Dig, lille Mor Bertelsen! — Sæt Dem, Hr.

Mølmark! (Beggo sætter sig forventningsfuldt) Og hør nu

efter, kære Venner, thi dette er min sidste Vilje! Mdm. Bertelsen

forskrækket.

Ih, Gud forlade mig, Hans, Du vil da ikke dø! Fjordby

som før.

For min Fødeby vil jeg rimeligvis dø, jo! Naar jeg nu er rejst, vil man kaste Jord ... og maaske noget end værre paa mig . . . Men derfor vil jeg træffe nogle testamentariske Bestemmelser — her er jo en Jurist til Stede — (Moimabk rejser sig og bukker.) Vil I love mig at efterkomme disse Bestemmelser til Punkt og Prikke?

Begge

højtideligt.

Ja!Fjordby

Ræk mig Haanden paa det!

Begge

rækker Haand.

Fjordby

Jeg skænker Byen som saadan min uskrømtede Højagtelse! . . . Husk det!

Begge

Jol

Fjordby

Jeg skænker dens ansete og indflydelsesrige Mænd min dybeste Beundring!

Begge

Ja!

Fjordby

Og jeg skænker dens skønne og dydsirede Damer en forhaabentlig velsmagende Kop KafFe med Cura9ao og Smaakager!

Mdm. Bertelsen

slaar efter ham.

Aarr, Du! ... Vi blev jo helt stemningsfulde, som Du begyndte.

Fjordby

Hyss! — Nu kommer Turen til Jer to, mine eneste, virkelige Venner! For Jer Skyld, fordi jeg har truffet Jer, er jeg alligevel glad over at have gæstet denne søde, lille Stad! Tak, fordi I har været gode imod mig; og Tak, fordi I har taget mig, Byens afdøde Stolthed, men nuværende ogfremtidige Skændsel, i Forsvar! — Lille Mor Bertelsen,

om jeg saa rejste til. . . Kamschatka, vilde jeg aldrig glemme Dig! Hvad Du har været for mig, kan ikke betales med Penge ... og det er heller ikke for at betale Dig for din Kærlighed, at jeg sætter Dig ind i mit Testamente . . . det er for at betale Dig for den Kaffe, Du hjælper mig med at udskænke i Dag; thi det er en Heltegerning, Du udfører; og en Helt er sin Løn værd!

. . . Altsaa: Jeg tilstaar Dig fra Dags Dato 1000, skriver tusinde Kroner aarligt, saalænge Du lever og er i Stand til at drikke Kaffe!

Mdm. Bertelsen

giver overvældet et Hop paa Stolen.

Hans . . .!

Fjordby

fortsætter.

... Men dog under den bestemte Betingelse, at Du som fastboende Pensionær modtager her i det kære Voldhus Hr. Candidatus juris Gustav Adolf Mølmark og sørger efter bedste Evne for sammes materielle Fornødenheder!

Mølmark

har kæmpet med sin Bevægelse og græder nu stille Taarer.

Mdm. Bertelsen

Saa, Mølmørk, Saa, Saa . . . (Tager Fjordbys Haand.) Jeg skal sørge for ham, som for en Søn, Hans... stoppe om ham og lappe om ham . . . Han har jo sommetider set li't slem nok ud . . .Mølmark

Jeg ved ikke . . . Ordene vil ikke frem . . . Men havde min Kone og min lille Datter levet, vilde de have sagt det samme ... Og nu behøver jeg ikke at gaa til mine Velgørere!

Bømler

hurtig forbi Ateliervinduerne. — Ind.

Goddag, goddag, alle tre . . . Har De hørt. „ .

Mdm. Bertelsen

til Fjordby.

Hvad vil han her, den Skifting!

Bømler

huldsaligt smilende.

Beder særdeles om Forladelse, Hr. Kunstmaler, hvis jeg maatte puste et ganske lille Øjeblik, saa . . . Voldskrænten er saa Satans — o, tilgiv mig, Herre! — stejl: og min Astma . . . Og saa skulde De da ogsaa gerne være den første, der faar Nyheden !

Fjordby

Nyheden?

Bømler

Ja . . . at der er deklineret Forlovelse mellem Baron v. Schinckel og Konsulens lille Solskin!

Fjordby

rolig.

Aa, det er en gammel Historie!

Bømler

Gammel? Gu' er den ikke gammel —= tilgiv paa ny, Herre! — den blev deklineret i Aftes!

Fjordby

Ja-e; men jeg har vidst det længe! — Jeg er jo en god Ven af Familien.

Bømler

ubehersket.

God Ven! De er Fanden, er De! (Næsten paa Knæ.) Aa, at dette Navn kan glide over mine Læber! Fy, fy, fy, Kristian Bømler, dræb den gamle Adam!

— Naamen, Farvel Hr. Kunstmaler; jeg vil ikke forstyrre længere. (Peger mod MeLMARK. — Ondskabsfuldt.) De har jo faaet kærkomne Fremmede, hi, hi! — Og saa skal De jo ogsaa ha' Dameselskab!

Fjordby

Og det ved De?

Bømler

Hele Byen taler ikke om andet!

Fjordby

Ikke? — Jeg troede for Resten, at man havde glemt det for den sørgelige Historie med . . .

Bømler

spidser øren.

Hvilken Historie . . .? Er der en Historie?

Fjordby

Ja, den med Apoteker Tillegren . . .

/Bømler

forhippet.

Hva* han . . . hva* er der med ham?

Fjordby

Véd De ikke det? — Han har jo taget Gift i Morges Klokken halv fem.

Bømler

Har Tillegren!

Fjordby

Ja, Mølmark dér har selv set ham!

Bømler

Nej, nu har jeg aldrig i mine Livsens udstrakte Dage . . .! Og han, der sad saa godt i det. . .! Farvel! Undskyld! (Hurtig bort.)

Fjordby

leende.

Den klarede vi jo godt!

Mdm. Bertelsen Det er en fæl Stør!

Mølmark

Ja, jeg maa sige, at skønt jeg nødig taler ondt om Folk, saa kan jeg ikke rigtig lide ham.

Stemmer udenfor.

Mdm. Bertelsen

forfærdet.

Der er Damerne!

Fjordby

Ja, minsandten! De er præcise!Mdm. Bertelsen

puffer Molmark ind i sin Lejlighed.

Hurtig, skynd Dem! (Seiv bagefter.)

Fjordby

leende.

Nej, nej . . . Mor, kom lidt! ... Og Stella ogsaa! Mdm. Bertelsen og Stella

ind.

Fjordby

til Stella.

Tag din nye Rejsedragt med og gaa ind i Atelieret.

Mdm. Bertelsen Hvad har Du dog for, Hans?

Stella

har hentet Rejsedragten.

Fjordby

Ind i Atelieret! (Stella derind. — Han trækker Forhænget for.)

Mdm. Bertelsen

forfjamsket.

Skal jeg osse bort?

Fjordby

griber fat i hende.

Nej, nej, Du maa tage imod Damerne . . . jeg har noget at ordne først!

Mdm. Bertelsen

protesterende.

Næmen, Hans, jeg . . .Fjordby

Jo, vist saa! Og naar jeg slaar paa Gongonen, kommer Du med Kaffen! (ind bag Forhænget.)

Mdm. Bertelsen

folder Hænderne.

Du Frelserens gyldne Himmerig . . . (Strammer sig

op; ordner paa sin Dragt.)

Det banker paa Yderdøren.

Mdm. Bertelsen

hen at aabne Deren; værdig.

Værsgod Damer . . .

Provstinden, Borgmesterinden, Fru Stiftsfysikus og Fruerne Hansen, Petersen og Sørensen ind i stiv Stads. — De behandler Mdm. Bertelsen som Luft; men er for øvrigt en Del nervøse. —

Mdm. Bertelsen Maa jeg ta' Tøjet af Damerne . . .?

Provstinden

Nej, min Go'e!

Borgmesterinden Vi kan godt selv!

Mdm. Bertelsen Vil Damerne ta' Plads . . . værsgod! — Hr. Fjordby kommer straks og underholder . . . værsgod!

Damerne

tager ingen Notits af hende.

Mdm. Bertelsen Og saa undskylder Damerne . . . Jeg maa trækkemig lidt tilbage ... Jeg maa trække mig lidt tilbage . . . Kaffen!

Provstinden Forsvind hun kun, min Go'e!

Borgmesterinden Vi har ingen Brug for hende!

Mdm. Bertelsen

* nejende ind til sig selv.

Damerne

ser sig ransagende om og anbringer sig stive omkring paa Stolene.

Fru Stiftsfysikus

brister i Latter.

Ja, nu sidder vi her!

Fru Hansen Skal vi ikke ta' og løbe igen . . . ?

Provstinden De bli'r, min Go'e!

Fru Sørensen Ja, naar vi baade har Provstinden og Borgmesterinden med!

Fru Petersen Ja, det stiver da af!

Borgmesterinden Hvor mon Konsulens bliver af?

Fru Stiftsfysikus De kommer jo altid sidst for at vise Klæderne!Provstinden Og som hun kommanderer med den Mand!

Borgmesterinden Hun tror, det er fint!

Fru Petersen

peger paa Malerierne.

Sikke Smørerier her hænger! Man maa jo skamme sig over at se paa mange af dem!

Fru Hansen

peger paa Sindings „To Mennesker".

Og der er den modbydelige Staty!

Fru Stiftsfysikus Jeg synes, den er nydelig! Et Kærlighedsmonu-ment!

Fru Hansen To Dyr skulde den hedde.

Fru Stiftsfysikus Ja, De og Hansen vilde naturligvis ikke ligge saaledes!

Fru Sørensen Er det sandt, at Solskin er blevet forlovet med Baronen ?

Provstinden Jeg har da faaet Kort!

Borgmesterinden Jeg ogsaa, naturligvis!

Fru Hansen Vi er ikke fine nok!Fru Petersen Den Jærnbanespringer!

Fru Sørensen Baron er han da!

Fru Stiftsfysikus Mon vi faar den lille Beriderske at se?

Borgmesterinden Kommer hun . . . gaar jeg!

Fru Hansen Jeg følger Borgmesterinden!

Fru Stiftsfysikus Der er Konsulens!

Det banker paa Yderdøren.

Mdm. Bertelsen

hurtig ind og lukker op.

Værsartig Damer . . . Værsartig, Fru Konsulinde! . . . (Nejer.) Og Kapellanen!

Konsulinden med Solskin, Minorca og Kapellan Langballe ind.

Damerne

henrykte.

Næ-æ, Kapellanen er med! . . . Næ-e, Langballe! Kapellanen

Ja, Fru Konsulinden bad mig ... og saa fulgte

jeg - • •

Fru Hansen

Gud, saadan vi ogsaa har savnet et Mandfolk til Beskyttelse!Fru Petersen

trykker Minorcas Haand.

Til Lykke, lille Frøken ... det var da rigtignok en Lykke, at. . .

Minorca

med sin dybe Stemme.

Det er ikke mig, der er kommet til Skade.

Mdm. Bertelsen Værsgod og ta* Plads, Damer ... og Kapellanen! Hr. Fjordby kommer straks . . . Jeg maa ud til Kaffen! (Bort.)

Solskin

klamrer sig til Moderen.

Mama . . . jeg er bange . . .

Konsulinden

Hvorfor, min Skat... Du har jo din egen lille Mamafugl hos Dig!

Minorca

ser dem an.

Slikpurrer!

Provstinden

Dette her er et underligt Selskab, Konsulinde!

Konsulinden Ja, vi komme jo kun af Nysgerrighed'. . .

Borgmesterinden Naturligvis, det gør vi vel allesammen! Hvad skulde man ellers hér!

Konsulinden

Nej! Men saa fandt jeg Langballe paa Gaden og tog ham med!Damerne

om Kapkllankn.

Ja, hvor yndigt, at De kom!

Fru Sørensen Mon han virkelig vil præsentere hende den lille . . .

Fru Petersen Uf! at der gives saadanne Kvinder!

Fjordby

remmer sig pludselig bag Forhænget til Atelieret.

Solskin

om i Armene paa Moderen.

Mama . . .!

Minorca Skab Dig ikke, Kesten!

Fru Sørensen

Hvad var det!

Kapellanen

Det var kun et Menneske, der rømmede sig. Fru Hansen

Hvor var det dog yndigt, at De kom med, Kapellan Langballe, jeg kender ingen saa trøstefuld!

Fjordby

rummesterer bag Forhænget.

Damerne

farer sammen.

Fru Petersen Nej, jeg vil ikke være her!Borgmesterinden Og hvor bliver den Hr. Vært af!

Fjordby

bag Forhænget.

'Nu kommer han!

Damerne

stirrer rædde derhen.

Fjordby

frem bag Forhænget. — Rolig og smilende.

Velkommen, mine Damer! ... Og De ogsaa, Hr. Kapellan! ... Undskyld, at jeg har ladet Dem vente!

Kapellanen

noget genert.

Ja, det var Fru Konsulinden . . .

Fjordby

Jeg béer . . . Netop De er mig særdeles velkommen!

Damerne

betragter ham under Frygt og Bæven.

Minorca

hvisker til ham.

Du er storartet, Hans!

Fjordby

slaar pludselig et drønende Slag paa en Gongong, der hænger paa Væggen.

Damerne

farer sammen. — Solskin hviner.

Mdm. Bertelsen

ind med Kaffen.Fjordby

betyder hende med en Gestus, at hun skal byde Kaffen rundt.

Damerne

forsyner sig.

Fjordby

med et Glas Liker.

Mine Damer ... og Hr. Pastor! Jeg vil holde en liden Tale for min Fødeby. Denne vidunderlige lille Stad, som De har lært mig at elske! . . . Ak, hvilken Poesi hviler der ikke over en saadan By. Hvor megen Godhed og Skønhed dølger der sig ikke bag dens smaa blanke Ruder, hvor Roser og Hyacinther hæges af fromme Fingre! . . . Fred og Enighed hersker i alle Forhold. Standsforskel kendes kun af Navn. Klasselotteriet spiller L’hombre med Varelotteriet. Aldrig høres en Mislyd og aldrig et ondt Ord . . . man elsker sin Næste som sig selv . . . man er ved at faa Krampe af gensidig Kærlighed! (Bevægelse og Murren i Forsamlingen. — Pastoren vil tale.) Næ, næ, næ, jeg er ikke

færdig endnu! . .. Mine Damer ... og Hr. Pastor! De har været vrede paa mig. De har lastet mig . . . og maaske med Rette! Men De har vist, at De tilgiver mig, ved at møde frem her i Dag. Rimeligvis er det kun af pure Nysgerrighed . . . men De er her, og det er mig nok! Tillad mig nu at præsentere for Dem den Kvinde, der har vakt dette Røre i Andedammen. Man har kaldt mig „Byens Stolthed" . . . med Urette; thi De, mine Damer . . . og Hr. Pastor, er Byens Stolthed!Minorca

afsides.

Mere, Hans! Mere!

Fjordby

hen til Forhænget.

Mine Damer ... og Hr. Pastor! Tør jeg bede Dem fæste Deres Opmærksomhed paa dette Tæppe! Bag det staar den Kvinde, som har været Slangen i dette Paradis. Paa et Vink af Dem vil Tæppet glide til Side, og De vil se hende i al hendes Vederstyggelighed! — Eller skal jeg lade Forhænget forblive paa sin Plads?

Flere Damer

Nej, nej! — Vi vil se hende! — vi vil se hende!

Fjordby

smilende.

Jeg vidste det! Deres henrivende Nysgerrighed

var for stor!--Dog advarer jeg Dem endnu

engang!

Damerne

ophidsede.

Nej, nej! — Vi vil se hende! — Det er jo derfor, vi er kommet!

Fjordby

Som De behager! (Trækker Forhænget til Side.)

Damerne

strækker Hals.

Stella

i Rejsedragten, har gemt sig i en Krog.Fjordby

drager hende smilende frem. — Hun følger ham genert og forlegen. — Han lægger sin Arm om hendes Liv.

Se her! Se paa hende! Se, hvor fræk og ryggesløs hun ser ud! Og dog, mine Damer ... og Hr. Pastor! dog tager jeg hende paa mine Arme og bærer hende over alle Bjærge til det forjættede Land, hvor Solen evigt skinner, hvor der ingen smaa Byer findes og ingen Kapellaner ... og hvor der aldrig drikkes five o'cloch Te! (Løfter Stella op i sine Arme.)

Damerne

i vildt Oprør for at finde deres Overtøj og komme bort

Nej, det er for galt! — Lige for øjnene af os! Konsulinden

Ikke et Minut længere bliver vi i dette Hus! — Langballe, mit Hvide! — Har Provstinden kendt Mage! —

Solskin

Mama, jeg dør! —

Fru Stiftsfysikus Du himmelske Skarabæ, som Lorentzen siger!

Minorca,

der gaar sidst ud, vifter med et Tørklæde.

Godt klaret, lille Hans!

Mølmark

er kommet ind under Opstandelsen.

Fjordby

tager Stella ind til sig og kysser hende.

Og Gavtyven lo ved skøn Jomfruens Bryst:

I kan gaa Faen i Vold!Mdm. Bertelsen,

der for længst er sunken om paa en Stol.

Nu sprækker saagu da alligevel Byen, bitte Børn . .. totalt!

Tæppe./GUSTAV WIED

Menneskenes Børn. I—II. Novelletter. 3,00.

En Hjemkomst. Sørgespil i 4 Akter. 0,75. Silhuetter. Fortællinger. 2.50.

Barnlige Sjæle. Fortællinger. 3,50. Ungdomshistorier. En Fortælling. 5,50 ib 7,00. Lystige Historier. 3,00.

Bedstemoders Manuskript. Spredte Billeder af Livet i Aarbundredets Midte. 3,00 ib. 4,50.

Erotik. Satyrspil i 3 Akter. 2,50.

Den gamle Pavillon. Skuespil i 3 Akter. 2.75.

H. O. Andersen. Stemninger og Æventyr. Med Tegninger af Viggo Pedersen. 3,00.

Adel, Gejstlighed, Borger og Bonde. 4 Satyrspil.

2. Oplag. 3,50.

Slægten. Roman. 3. Oplag. 5,00 ib. 7,50.

Livsens Ondskab. Billeder fra Gammelkøbing. 3. Op* lag. 5,50.

Det svage Ken. 4 Satyrspil. 5. Oplag. 3 50. Thummelumsen. Komedie i 5 Billeder. 2.75. Knagsted. Billeder fra Ind- og Udland. 2. Oplag. 5,50, ib. 7,50.

Hendes gamle Naade. Skuespil i 5 Akter. 2 75.

Et Opgør. En lille Komedie i 1 Akt. 1,50.

Første Violin. Komedie i 4 Akter af Jens Petersen og Gustav Wied. 3,50.

Atalanta eller Naar Piger har Penge. Komedie af Jens Petersen og Gustav Wied. 3,75.

PI-

Fr. Bagges Bogtrykkeri. — København.